

**Vlada Crne Gore
Ministarstvo kulture, sporta i medija
Podgorica**

**Centralna narodna biblioteka Crne Gore
"Đur• e Crnojevi•" - Cetinje**

**IZVJEŠTAJ O RADU
za 2008. godinu**

Cetinje, februar 2009.

<http://www.cnb.me>
e-mail: cnb@cg.yu

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO KULTURE,
SPORTA I MEDIJA

CNB "Đur•e Crnojevi•" Cetinje
Jelena Đurovi•, Direktor
Bulevar crnogorskih junaka 163
<http://www.cnb.me>
e-mail: cnb@cg.yu

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2008. GODINU

UVOD

Novine u rukovode•im organima CNB

Kako je 2008. godine istekao mandat •lanovima Upravnog odbora, izabranog 2004. godine u sastavu: predsjednik Vjenceslava Ševaljevi•, i •lanovi: (prof. dr Miladin Vukovi•), prof.dr Šerbo Rastoder, mr Isak Kalpa•ina, Branko Banjevi•, Marijan Milji•, Nebojša Basta•, Mara Vujovi• i Ljiljana Kosovac, pokrenuta je procedura za izbor •lanova novog Upravnog odbora. Vlada Crne Gore je, na sjednici od 29. maja 2008.godine, donijela Rješenje o imenovanju **novog Upravnog odbora** Biblioteke u sastavu: predsjednik mr Đur•a Martinovi• (CNB), i •lanovi: prof.dr Saša Mili•, prof.dr Šerbo Rastoder, mr Isak Kalpa•ina, Branko Banjevi•, Marijan Milji•, Mara Vujovi•(CNB), Marija Martinovi•(CNB) i Ljiljana Milunovi•(CNB).

Upravni odbor je, na svom prvom zasjedanju 11.07.2008. godine, na osnovu prethodno objavljenog konkursa, donio Odluku o ponovnom imenovanju dosadašnjeg direktora Biblioteke Jelene Đurovi•, kojoj je 2008. istekao •etvorogodišnji mandat.

Na sjednici od 22.10.2008.godine, UO CNB je usvojio nacrt novog Statuta Biblioteke, koji je dostavljen Ministarstvu kulture, sporta i medija na saglasnost.

Za značajne rezultate postignute u periodu od 2004 – 2008. godine na planu razvoja i unapređenja CNB i sveukupne biblioteke djelatnosti u Crnoj Gori, direktorica Jelena Đurović je dobila nagradu Prijestonice Cetinje - „13. novembar“.

Realizacija I faze sanacije, rekonstrukcije i adaptacije objekata CNB

U 2008. godini je završena I faza rekonstrukcije, adaptacije i sanacije objekata CNB.

Radovi su izvedeni donatorskim sredstvima Vlade Kraljevine Norveške, Vlade Republike Slovenije, IZUM-a, Maribor i Ministarstva kulture, sporta i medija Crne Gore:

- donatorska sredstva Vlade Norveške.....417.650,00€
- donatorska sredstva Vlade Slovenije i IZUM-a, Maribor.....134.050,00€
- sredstva Ministarstva kulture, sporta i medija (glavni objekat).....44.000,00€
- sredstva Ministarstva kulture, sporta i medija (centralni depo).....95.151,31€

Opremanje objekata obuhvaćenih I fazom rekonstrukcije je realizovano donatorskim sredstvima:

- Vlade Republike Slovenije za COBISS Centar.....38.000,00€
- IZUM, Maribor – kompjuterska i telekomunikaciona oprema.....15.117,00€
- Vlade Japana – oprema za mikrofilmovanje i digitalizaciju mikrofilmova.....66.690,00€

Izvedeni radovi na glavnom objektu:

- pripremni radovi (skidanje obloga terasa sa svim podlogama, djelimično obijanje fasade, skidanje postojećeg parketa, demontaža starih gipsanih obloga u potkrovlju, demontaža svih unutrašnjih drvenih vrata u potkrovlju i Aneksu, demontaža svih mansardnih prozora, skidanje svih keramičkih pločica u toaletima potkrovlja i Aneksa;
- betonski radovi;
- izolaterski radovi (postavljanje slojeva hidroizolacije na terasama, u sanitarnim prostorijama i postavljanje krovne toplotne izolacije u glavnom objektu i Aneksu);
- zidarski radovi (fasadna cokla, malterisanje unutrašnjih zidova i plafona);
- gipsarski radovi (oblaganje kosih površina u potkrovljima);
- obrada i popravka krovnih površina i postavljanje nedostajućih oluka;
- obrada zidova i plafona i oblaganje keramikom sanitarnih prostorija;
- postavljanje novog parketa;
- postavljanje kamenih obloga na terasama;
- restauracija ulaznog trijema sa stubovima;
- išćenje ukrasnog vijenca sa dekorativnim elementima u vrhu fasade;
- sanacija i farbanje cijele fasade na glavnoj zgradi i Aneksu;
- stolarski radovi (kompletna reparacija postojećih spoljašnje stolarije, reparacija stilskih ulaznih vrata, podrumskih prozora);
- bravarski radovi;
- radovi na unutrašnjoj vodovodnoj instalaciji;
- postavljanje novih instalacija u Aneksu (elektro, komunikaciona, optika, PP zaštita, video nadzor);
- nabavka i postavljanje novih radijatora u potkrovlju glavnog objekta i Aneksa;
- nabavka i instaliranje savremenog hidrauličnog lifta za knjige u glavnom objektu.

Sanacija i rekonstrukcija krova i fasade na centralnom depou

U toku godine završena je sanacija krova i fasade na centralnom depou Biblioteke, postavljanje novih oluka i trotoara, opravka i izolacija postojećih prozora, sanacija odvodnih kanala oko depoa. Radovi na ovom objektu izvedeni su sredstvima Ministarstva kulture, sporta i medija Crne Gore u iznosu oko 95.151,31 €

Zbog prodora vode sa krova depoa, u januaru 2008. godine došlo je do plavljenja biblioteke. Stoga se pokazala prioritonom sanacija krova i fasade centralnog depoa knjiga i periodike. Za realizaciju navedenih radova Ministarstvo kulture, sporta i medija je dalo saglasnost za preusmjeravanje sredstava u iznosu od 63.151,31 € namijenjenih za rekonstrukciju krova zgrade bivšeg Francuskog poslanstva i opredijelilo dodatna sredstva u iznosu od 32.000,00 € Za kompletnu rekonstrukciju bivšeg Francuskog poslanstva, osim se donatorska sredstva Savjeta Evrope iz Regionalnog programa za kulturnu i prirodnu baštinu jugoistočne Evrope, Komponenta B: Plan integrisane rehabilitacije arhitektonskog i arheološkog nasljeđa.

Otvaranje Nacionalnog COBISS centra Crne Gore

Rekonstrukcija i sanacija Aneksa glavnog objekta, u kojem je smješten Nacionalni COBISS centar Crne Gore, završena je 1. jula 2008. godine, kada je inaugurisan i završetak I faze rekonstrukcije sredstvima norveške donacije. U sklopu Centra nalazi se savremeno opremljena učionica, predviđena za obuku crnogorskih bibliotekara za rad u sistemu COBISS, zatim sala za organizovanje konferencija za štampu, književnih večeri i drugih kulturno-obrazovnih manifestacija. Rekonstrukcija i uređenje objekta su realizovani zahvaljujući donacijama Vlade Republike Slovenije i Vlade Norveške. Najsavremenija računarska i komunikaciona oprema, kao i cjelokupan namještaj obezbijeđen je donacijom Vlade Republike Slovenije i IZUM-a Maribor. Na svečanoj inauguraciji završetka radova i otvaranju COBISS centra Crne Gore govorili su prof. Branislav Miunović, ministar kulture sporta i medija, Nj.E. g. Haakon Blankenborg, ambasador Kraljevine Norveške u Beogradu, Mojca Kuler-Dolinar, ministar za visoko školstvo, nauku i tehnologiju Vlade Republike Slovenije i Jelena Đurović, direktorica CNB „Đure Crnojević“.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju

U cilju realizacije projekta digitalizacije stare i rijetke knjige i stare crnogorske periodike CNB "Đure Crnojević"- Cetinje. Vlada Japana je Biblioteci odobrila pomoć u vidu granta u iznosu od 66.690,00 eura za kupovinu neophodne opreme.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju je svečano inaugurisan 24. septembra 2008. godine. Na svečanosti povodom realizacije ovog značajnog projekta CNB, govorili su: Nj.E. Tadaši Nagai, Ambasador Japana u Beogradu, Jelena Đurović, direktorica CNB, Tomo Miljić, sekretar Ministarstva kulture, sporta i medija i Radivoje Adžić, potpredsjednik Prijestonice Cetinje. Ovim sredstvima je izvršena nabavka opreme neophodne za pokretanje rada u Centru za mikrofilmovanje i digitalizaciju. Biblioteka je nabavila sljedeću opremu za mikrofilmovanje i digitalizaciju: kameru za mikrofilmovanje, skener za skeniranje mikrofilmova, čitač mikrofilmova i procesor STAUDE za razvijanje mikrofilmova.

U Centru je angažovano tri izvršioca: operater mikrograf, koordinator za digitalizaciju i koordinator za mikrofilmovanje. U periodu od 8 - 13. oktobra 2008. godine dva izvršioca su

boravila na petodnevnoj obuci u Mikrografskom centru i Odjeljenju za digitalizaciju Narodne biblioteke Srbije u Beogradu. Nakon završene obuke, instaliranja i puštanja opreme u rad od strane ovlaštenog servisera, 12. novembra 2008. godine **snimljen je prvi (probni) mikrofilm „Glasa Crnogorca” iz 1906. godine.** Nakon toga, pristupilo se preuzimanju najstarijih godišta „Glasa Crnogorca” iz fonda „montenegrine”, počevši od izdanja iz 1873. godine. Do kraja godine snimljeno i razvijeno **10** mikrofilmova.

Nakon puštanja u rad opreme za mikrofilmovanje i digitalizaciju, CNB je dostavila završni izvještaj o uspješnoj realizaciji projekta Ambasadi Japana u Beogradu, zajedno sa izvještajem ovlaštene revizorske kuće – „Spinoff“ iz Podgorice.

Opremanje Biblioteke kancelarijskim namještajem

CNB je izradila i kandidovala Projekat opremanja Biblioteke (bivše Italijansko poslanstvo) kancelarijskim namještajem 2007. godine, koji se realizuje iz zajedničkih sredstava Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore i Vlade republike Slovenije, odnosno Centra za mednarodno sodelovanje in razvoj (CMSR) iz Ljubljane. **Vrijednost Projekta za CNB iznosi 200.000 eura.** Ministarstvo prosvjete i nauke je raspisalo tender za korisnika CNB krajem 2007. godine, za izbor najpovoljnijeg ponuđača. Do kašnjenja u realizaciji je došlo zbog problema u sprovođenju tenderske procedure. Nakon saglasnosti svih zainteresovanih strana: Ministarstva kulture, sporta i medija, Ministarstva prosvjete i nauke, Centra za mednarodno sodelovanje in razvoj i CNB, krajem 2008. godine je potpisan Anex Ugovora o donaciji 2007/3 za potrebe realizacije i praćenja projekta.

Na osnovu komercijalnog Ugovora o isporuci namještaja br. 02-4372, od 26.12.2008. godine, između CNB i Konzorcijuma firmi „Gonzaga“ d.o.o. Slovenija i „Menado“ d.o.o. Podgorica, kompletan iznos sredstava je biti uplaćen dobavljaču, uz prethodno dostavljenu bankarsku garanciju i avansnu situaciju. Isporuka namještaja za potkrovlje Biblioteke se očekuje početkom 2009. godine, a za prizemlje i I sprat, nakon njihove rekonstrukcije i adaptacije.

Projektom opremanja CNB savremenim i funkcionalnim namještajem, stvoreni su uslovi za servisiranje svih usluga namijenjenih korisnicima, opremanje biblioteka za knjige i periodiku, sale za izložbe i promocije, adekvatan smještaj vrijednih kolekcija (namjenski opremljenih za specifičnu biblioteku grada) i moderno uređenje radnog prostora za zaposlene.

Nacionalni program za digitalizaciju biblioteka

U skladu sa inicijativama koje su prihvatile zemlje Evropske unije i promovisanja sveobuhvatnog evropskog informacionog društva, Vlada Crne Gore je krajem 2008. godine usvojila **Nacionalni program digitalizacije biblioteka**, u okviru kojeg su učestvovali Jelena Đurović, direktorica CNB, Dragica Lompar, pomoćnik direktora za redovne djelatnosti, Vjenceslava Ševaljević, rukovodilac Odjeljenja za razvoj biblioteke djelatnosti i Smiljana Radusinović, samostalni savjetnik. Ovim programom su obuhvaćene veoma složene aktivnosti koje se realizovati u više faza. Pripremna faza, koja se odvija tokom 2009. i 2010. godine, predviđa izradu zakonske regulative za ovu oblast, obrazovanje Savjeta za digitalizaciju i radnih grupa za realizaciju određenih zadataka, potom izradu i donošenje normi i uputstava za digitalizaciju, obrazovanje Centra za digitalizaciju biblioteke grada pri CNB, obrazovanje stručnog kadra i nabavku neophodne opreme U drugoj fazi, fazi realizacije, koja počinje tokom 2010. godine, vrši se selekcija biblioteke grada, izrada zajedničkog portala za digitalnu biblioteku Crne Gore, obrazovanje centara za digitalizaciju u drugim bibliotekama, uspostavljanje i ažuriranje kooperativnog digitalnog arhiva pri Centru za digitalizaciju, kao i počinje digitalizacije odabrane grane.

Nacionalni program u potpunosti uvažava načela, politiku i iskustva na području digitalizacije kulturne baštine Evrope, u cilju razvijanja sposobnosti bibliotekih ustanova u Crnoj Gori da kvalitetno učestvuju u projektima digitalizacije.

Digitalizacija biblioteke građane sprovodi se radi zaštite originala, povećanja dostupnosti i mogućnosti korišćenja građe, stvaranja nove ponude, odnosno pružanja novih usluga korisnicima i kompletiranja postojećeg fonda. Ona je neophodna zbog lošeg stanja u kojem se nalaze prevashodno najznačajniji bibliotekski fondovi u Crnoj Gori – stara i rijetka knjiga, periodika, rukopisi, kartografska i dr. stara neknjižna građa, kao i zbog univerzalne dostupnosti ove građe domaće i najširoj svjetskoj javnosti.

•lanstvo u CENL i pristup projektu TEL (The European Library)

CNB je 25. septembra 2008. godine, na 22. Godišnjem sastanku Odbora direktora Konferencije evropskih nacionalnih biblioteka (CENL) u Zagrebu, postala punopravni član ove značajne asocijacije. Konferencija evropskih nacionalnih biblioteka je osnovana s ciljem da razvije i osnaži ulogu nacionalnih biblioteka u Evropi. Kao međunarodna nevladina organizacija, od 3. januara 2006. godine uživa status učesnika u Savjetu Evrope. Potpisivanjem ugovora, CNB je stekla pravo da ravnopravno učestvuje u izboru kandidata i da bude birana u tijela i komisije CENL-a, kao i učesnik u projektu nacionalnih biblioteka Evrope – portalu „Evropska biblioteka“ - **The European Library (TEL)**.

Glavni ciljevi ovog portala su da učini dostupnim univerzum znanja, informacija i kulture svih evropskih nacionalnih biblioteka. TEL predstavlja ujedinjen pristup evropskoj kulturi putem digitalizovanih sadržaja. Očekuje se da će 2009. godine na ovom portalu biti dostupne kolekcije skoro svih nacionalnih biblioteka Evrope.

Od januara 2009. godine na ovom portalu biće dostupni podaci o našoj Biblioteci, a uzajamni katalog COBISS.CG biće uvršten u zajednički elektronski katalog evropskih biblioteka. U cilju realizacije svih tehničkih aspekata, CNB je imenovala dvije osobe za saradnju sa direktijom TEL-a u Hagu – saradnika u okviru Tehničku grupe i koordinatora za Kontakt grupu, kao i njihove zamjenike.

Realizacija Projekta Virtuelna biblioteka Crne Gore

Na osnovu krovnog Ugovora, potpisanog 18. 12. 2006. godine između CNB i IZUM-a, Maribor, Ugovor o punopravnom članstvu u sistemu COBISS.CG, do sada je potpisalo 26 biblioteka u Crnoj Gori. Zajednička (uzajamna) baza crnogorskih biblioteka COBIB.CG na dan 31.12.2008. godine sadrži **149.939** bibliografskih zapisa. Lokalna baza CNB sadrži **104.253** bibliografskih zapisa.

U ovoj godini je planirano umrežavanje u sistem dvije biblioteke: Narodne biblioteke u Ulcinju i Biblioteke Skupštine Crne Gore. U martu mjesecu je potpisan ugovor sa Bibliotekom Skupštine Crne Gore. Zbog formalne greške u ugovoru, verifikovan je krajem oktobra mjeseca, a lokalna baza podataka u ovoj biblioteci je instalirana početkom novembra. Što se tiče biblioteke iz Ulcinja, nije došlo do njenog umrežavanja u sistem COBISS.CG, zbog neispunjavanja uslova ove biblioteke za potpisivanje ugovora. Interesovanje za članstvo u sistem COBISS.CG su, tokom 2008. godine, iskazale i narodne biblioteke u Tivtu, Plavu i Rožajama, ali ni njihovo uključivanje nije realizovano zbog istih razloga.

Sredinom novembra potpisan je ugovor o punopravnom članstvu sa bibliotekom Univerziteta Donja Gorica (Univerzitats d.o.o.). Jedan bibliotekar iz ove biblioteke je pohodio kurs COBISS2/Katalogizacija – početni, nakon čega je sačinjen zapisnik o fondu, koji je dostavljen na uvid IZUM-u, Maribor. Većepotekom januara 2009. godine se očekuje instalacija lokalne baze podataka u ovoj biblioteci. Biblioteka Univerziteta Donja Gorica će biti 26. članica sistema COBISS.CG.

Tokom godine, sistem inženjeri COBISS Centra su izvršili instaliranje trinaest lokalnih baza za novouključene biblioteke, popunjavanje KT1 i ET1 tabela za instalaciju i testiranje novih baza. Redovno su arhivirali bazu podataka putem dnevnog, mjesečnog i godišnjeg back-up postupka.

Organizovana su tri kursa **Korišćenje programske opreme COBISS2/Katalogizacija – početni**, koje je završilo ukupno **34** bibliotekara iz crnogorskih biblioteka. Licencu za uzajamnu katalogizaciju je dobilo **17** bibliotekara.

Revizija osnovnog fonda knjiga i periodike i reorganizacija smještaja u centralnom depou

Stručno vijeće CNB, na sjednici od 18.07.2008. godine, donijelo je Odluku o imenovanju Komisije za organizovanje poslova na reorganizaciji smještaja, rekonstrukciji polica i reviziji fondova CNB. Komisija je sačinila Plan rada u depou, nakon čega je usvojena odluka o početku radova na ovim poslovima.

Da bi realizovala ovu značajnu aktivnost, a zbog velikog odsustvovanja zaposlenih (najviše po osnovu bolovanja), Biblioteka je vidjela šansu u angažovanju lica koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, kroz program „Javni rad“. Angažovano je 7 lica, koja su usmjerena na najjednostavnije poslove, kao što su preslaganje knjiga na policama, prenošenje knjiga sa jedne lokacije depoa na drugu, dodavanje polica u postojeće regale, isčćenje polica, isčćenje knjiga, i sl. Realizacija poslova je pod stalnim nadzorom i uz učestće formirane Komisije, tako da se uporedo radi i tzv. brza revizija knjiga, koja podrazumijeva kontrolu signaturnog niza. Do kraja godine je izmješteno, zbijeno, izvršena kontrola signaturnog niza i oisčćeno oko **400.000 primjeraka knjiga**. U postojeće regale postavljeno je 286 novih polica.

Započet je rad i na reorganizaciji smještaja posebnih zbirki. Tematski je objedinjeno i priključeno Kartografsko-geografskoj zbirki oko **15.000 razglednica**.

Očekuje se da će se novom organizacijom smještaja obezbijediti prostor za odlaganje oko **50.000 novih knjiga** u centralnom depou..

Edukacija i usavršavanje bibliotekara

Vanredne postdiplomske studije iz bibliotekarstva i informacionih nauka, na osnovu Sporazuma koji su potpisali Institut informacijskih znanosti, Maribor, Univerzitet u Ljubljani, Sveučilište u Zadru, Univerziteti u Skoplju i Prištini, organizovane su tokom 2008. godine za 50 kandidata iz regiona. Studij se realizuje iz Programa međunarodne razvojne pomoći bibliotekama u mreži COBISS.Net, a sufinansira ga IZUM, Maribor. Iz CNB se, za ovaj studij, prijavilo **sedam** bibliotekara i **dva** iz Podgorice. Tokom godine jedan kandidat iz Podgorice je odustao od daljeg školovanja, dok su ostali uspješno položili ispite u

predviđenom roku i prijavili teze za izradu magistarskog rada. Učesnici u ovom projektu iz Crne Gore su Ministarstvo kulture, sporta i medija i Ministarstvo prosvjete i nauke.

Stručni bibliotekarski ispit je organizovan u dva roka. Proljetni ispitni rok je, zbog velikog broja prijavljenih kandidata, održan u dva termina. U prvoj grupi je bilo 10, a u drugoj grupi 9 kandidata. Ukupno je prijavljeno 13 kandidata sa visokom stručnom spremom, 3 sa višom i 3 sa srednjom stručnom spremom. Ispit je položilo 13 kandidata, a 6 je upućeno na popravni ispit, na kojem su imali pozitivan rezultat.

U jesenjem ispitnom roku prijavljeno je dvanaest bibliotekara iz 3 narodne, 1 specijalne i 8 školskih biblioteka iz opština Tivat, Podgorica, Nikšić, Budva, Plužine, Bijelo Polje, Mojkovac, Plav i Rožaje, i to: 7 sa visokom stručnom spremom, 1 sa višom i 4 sa srednjom stručnom spremom. Na popravni ispit je upućeno 4 kandidata, na kojem su imali pozitivan rezultat.

Ukupno je stručni bibliotekarski ispit u 2008. godini položilo **32** kandidata.

Komisija za dodjelu viših zvanja u bibliotekoj struci je ove godine dodijelila **8** stručnih zvanja **viši bibliotekar**, **7** iz CNB i **1** iz Narodne biblioteke „Radosav Ljumović”.

Tokom godine održana su tri kursa **Korištenje programske opreme COBISS2/Katalogizacija – početni**, koje je završilo **34** bibliotekara iz crnogorskih biblioteka. Licencu za uzajamnu katalogizaciju je dobilo **17** bibliotekara.

Dvoje zaposlenih je boravilo na **obuci za mikrofilmovanje** od 8 - 13. oktobra 2008. godine u Mikrografskom centru i Odjeljenju za digitalizaciju Narodne biblioteke Srbije u Beogradu.

U istom periodu jedan konzervator-restaurator je boravio **na stručnom usavršavanju** u Odjeljenju za zaštitu i konzervaciju bibliotekog materijala Narodne biblioteke Srbije.

Početni kurs engleskog jezika, koji je organizovala škola za strane jezike „Altra lingua” na Cetinju, uspješno je završilo 5 bibliotekara iz CNB.

Najznačajnije aktivnosti iz redovnog programa

Popunjavanje fondova

Putem svih vidova nabavke CNB je 2008 godine prinovila u svoje fondove oko 14000 knjiga.

Putem crnogorskog obaveznog primjerka je pristiglo: 1108 naslova knjiga (7612 primjeraka), 99 naslova novina (novih naslova 20) i kao i 113 naslova časopisa (novih naslova 35). Brojeva novina je primljeno 1228, a časopisa 1400.

Ostalim vidovima nabavke pristiglo je 484 naslova monografskih publikacija. Među njima su najznačajnije leksikografska izdanja za potrebe referensne zbirke, kao i izdanja pristigla putem međunarodne razmjene.

Kada su u pitanju darodavci, istomemo dva poklona za rukopisnu zbirku: rukopisnu zaostavštinu poznatog crnogorskog književnika •eda Vukovića i rukopisnu građu za monografiju o crnogorskim ljekarima, koju je poklonio publicista Mihailo Miljanić. Značajan

poklon za CNB preuzet je od Veljka Stanišića iz Tivta, koji sadrži 136 naslova (oko 320 primjeraka) publikacija, najvećim dijelom leksikografskih izdanja. U toku je prepiska oko otkupa privatne kolekcije Đura Batričevića iz Cetinja, koja sadrži rijetke i značajne publikacije za izučavanje crnogorske istorije.

Poznato je da veliki broj crnogorskih autora živi i radi i stvara van Crne Gore, naročito u Srbiji i Vojvodini. CNB vodi evidenciju crnogorskih autora, koji su svoja djela objavljivali van Crne Gore U cilju njihove nabavke, utvrđeno je da fondu »montenegrina« nedostaje 498 naslova objavljenih za posljednje tri godine.

U prošloj godini je svim crnogorskim izdavačima upućeno cirkularno pismo, u kojem su naglašene uloga i značaj obaveznog primjerka u očuvanju pisane kulturne baštine Crne Gore. Možemo konstatovati da je apel dao izvjesne rezultate, ali vjerujemo da će pravi pomak donijeti usvajanje novih **zakona o bibliotečkoj djelatnosti, obaveznom primjerku i izdavaštvu**, koje se donošenje očekuje u 2009. godini.

Stručna obrada publikacija

Ukupan broj bibliografskih zapisa monografskih publikacija u lokalnoj bazi CNB, na dan 22.12.2008. godine, iznosi 104253.

Odjeljenje za stručnu obradu bibliotečke građe u elektronskom katalogu COBISS izradilo je u 2008. godini **15827 bibliografskih zapisa** za monografske publikacije.

Za monografske publikacije urađeno je 924 CIP zapis, uključeno 75 izdavača u ISBN bazu, dodijeljeno 904 ISBN brojeva i 648 bar-coda za publikacije.

Za serijske publikacije urađeno je 57 CIP zapisa, obrađeno je u lokalnoj bazi 214 novih naslova (6489 brojeva) i 220 postojećih naslova (1222 broja) periodike.

Započet je rad na srećivanju rukopisne zaostavštine čeda Vukovića (romani, drame, monodrame, eseji, poezija, poezija za djecu, intervjui, prepiska sa drugim fizičkim licima, pisma upućena čedu Vukoviću, o piscima, pozdravni govori sa otvaranja izložbi, biografije, bibliografije, stručna mišljenja o kandidatima za ulazak u CANU, građa - materijal za djela, djela drugih autora u okviru zaostavštine, ostalo...).Ukupno je sistematizovano 9513 listova rukopisne zaostavštine.

Za potrebe UNESCO-ove baze prevedenih djela - **Index translationum**, urađeno je popis crnogorskih izdanja (prevoda) za 2007. godinu. Broj prevedenih djela objavljenih u Crnoj Gori, na osnovi CIP zapisa, iznosi 61.

Tokom godine je vršeno prikupljanje podataka o crnogorskim izdavačima za **PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN)**. Podaci su upućeni u sjedište Međunarodne ISBN agencije u Londonu i bice uključeni u najnovije izdanje PIID-a.

U julu 2008. godine CNB je pokrenula inicijativu kod **Komiteta ISO 639 pri Kongresnoj biblioteci** u Vašingtonu za dodjelu **koda za crnogorski jezik**. Tokom 2009. godine predstoji obimna procedura za realizaciju ove inicijative.

Korišćenje fondova

Korišćenje elektronskog kataloga

CNB je od 2008. godine započela sa vođenjem evidencije i statistike korišćenja zajedničkog elektronskog kataloga crnogorskih biblioteka (COBIB.CG) i svog lokalnog elektronskog kataloga (CNBCT). Zajednički katalog crnogorskih biblioteka je **pretraživan ukupno 32350**, dok je **elektronski katalog CNB pretraživan ukupno 22270 puta**. Ovaj podatak o „virtuelnim“ korisnicima našeg kataloga govori o značajnom porastu ukupnih usluga koje pruža Biblioteka.

Korišćenje biblioteke grafičke u otkrivačima

Za potrebe svih korisničkih kategorija, iz osnovnog fonda i fonda „montenegrine“, na korišćenje je izdato **5246** knjiga, **2162** sv. novina i **1434** sv. časopisa. Nakon korišćenja u depozitu je vraćeno 5546 naslova knjiga, 2116 sv. novina i 1434 sv. časopisa. Iz legata i posebnih zbirki izdato je na korišćenje 4 arhivske kutije. 3 kutije sa fotografijama, 1 kutija sa razglednicama i 2 albuma sa fotografijama. Iz Zbirke stare i rijetke knjige izdato je na korišćenje 140 publikacija, a fond zbirke izdavao je 25 korisnika.

Međubiblioteka pozajmica

Međubibliotekom pozajmicom je realizovano je ukupno 238 zahtjeva. Bibliotekama je upućeno na korišćenje **1589** publikacija, što predstavlja povećanje od preko 100% u odnosu na prošlu godinu.

Fotokopiranje

Na zahtjev korisnika, izrađeno je ukupno **15336** fotokopija iz raznih bibliotekinih fondova.

Među korisnicima je najzastupljenija studentska populacija, a dnevni broj korisnika se kreće između 5 i 10. Tokom 2008. godine korisnicima je pruženo oko 4500 kataloških i 2220 bibliografskih informacija.

Matična djelatnost i saradnja biblioteka

Početkom 2008. godine, izvršen je redovni obilazak i stručni nadzor nad radom Gradske biblioteke i otkrivačice u Herceg Novom. Tokom juna mjeseca je izvršen obilazak narodnih biblioteka u Kolašinu, Mojkovcu, Bijelom Polju, Andrijevići, Beranama, Plavu, Rožajama, Pljevljima, Žabljaku. U septembru je izvršen redovni obilazak Univerzitetske biblioteke, Biblioteke Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Narodne biblioteke "Radosav Ljumović" iz Podgorice, kao i narodnih biblioteka u Tivtu, Nikšiću i Plužinama. U novembru je izvršen obilazak narodnih biblioteka u Ulcinju, Baru, Kotoru i Budvi.

Na osnovu izvršenih obilazaka sačinjeni su zapisnici, koji su dostavljeni direktorima biblioteka, upravnicima centara za kulturu, kao i predsjednicima opština. Na osnovu prikupljenih podataka ažurirani su statistički podaci o narodnim bibliotekama.

III sastanak direktora matičnih biblioteka održan je 26. decembra 2008. godine, kome je prisustvovalo 17 predstavnika iz 14 matičnih biblioteka. Cilj ovogodišnjeg sastanka je bio razmatranje tekućih problema u radu matičnih biblioteka i predlaganje mjera za unapređivanje ukupne biblioteko-informacione djelatnosti u Crnoj Gori. Sastanak rukovodećih ljudi u bibliotekama je prilika za razmjenu iskustava, znanja i ideja radi obezbjeđivanja uslova za rad matičnih i svih ostalih biblioteka u Crnoj Gori. Pravi pokazatelj da ova djelatnost bilježi značajan napredak jesu brojni zahtjevi bibliotekara za stručnim

osposobljavanjem, kako po pitanju polaganja bibliotekarskog ispita, tako i za obuku i dobijanje licenci za rad u COBISS-u. Za period 2007-2008. godine obuku za rad u COBISS-u je poha•alo 72 bibliotekara iz svih crnogorskih opština. U istom periodu, za polaganje stru•nog bibliotekarskog ispita, prijavljeno je 44 kandidata.

Izlaganja i prezentacije na ovom sastanku su imali Jelena Đurovi•, direktorica CNB, pomo•nici direktora Dragica Lompar i Dragan Mirkovi•, Vjenceslava Ševaljevi•, rukovodilac Odjeljenja za razvoj bibliote•ke djelatnosti i Dragan Radusinovi•, referent Mati•ne slu•be.

Rad na teku•oj i retrospektivnoj bibliografiji

U okviru projekta *Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina*, do sada je objavljeno 29 svezaka enciklopedijskog formata, u kojima je ukupno popisano **198.256 bibliografskih jedinica**. Za rukopise *Teku•e bibliografije monografskih publikacija* ukupno je popisano **3163 bibliografskih jedinica**, dok je za *Teku•u bibliografiju •lanaka iz serijskih publikacija* popisano **2035 bibliografskih jedinica**.

Tokom 2008. godine objavljena su dva rukopisa teku•ih bibliografija i to: **Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2003** i **Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2004**. Za rukopise retrospektivne i teku•e bibliografije •lanaka kreirano je ukupno 2064 novih zapisa. Tako•e, za retrospektivnu bibliografiju monografskih publikacija – period 1995-2001. godina do sada je kumulirano ukupno 1087 zapisa.

Istovremeno su prikupljeni zapisi za rukopise teku•e Crnogorske bibliografije za 2007 i za 2008 godinu.

Nastavljen je i rad na analiti•koj obradi •lanaka iz serijskih publikacija (crnogorski •asopisi) i zbornika radova, koji su izlazili tokom 2007. i 2008. godine za **Teku•u bibliografiju •lanaka**. Ova bibliografija se radi po prvi put u uzajamnom elektronskom katalogu COBIB.CG, u skladu sa me•unarodnim standardom ISBD(CP). U ovom periodu popisani su prilozi iz 35 naslova •asopisa i 11 zbornika radova. Ukupno je obra•eno 1404 zapisa u teku•oj godini.

U protekloj godini nastavljen je rad na tri rukopisa u okviru projekta *Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina.*: **Tom III, knj. 15 (1982-1985)**, **Tom III, knj. 17 (1989-1991)** i **Tom III, knj. 18 (1992-1994)**.

Izdava•ka djelatnost

CNB je u 2008. godini publikovala dvije sveske *Teku•e bibliografije monografskih publikacija* : za 2003. i 2004. godinu. Objavljene su i tri sveske •asopisa "Bibliografski vjesnik" (br. 1-2/2007; 3/2007. i 1-2-3/2008).

Bio je planiran za publikovanje *Tom III, knj. 15 (1982-1985)*, sa projekta Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina. Ovaj voluminozni rukopis obima preko 17.000 bibliografskih jedinica nije u potpunosti završen, te nije objavljen u planiranom roku. Tako•e sveske *Teku•e bibliografije monografskih publikacija za 2005. i 2006. godinu* nijesu završene i njihovo publikovanje •e se planirati u 2009. godini.

Ostala izdanja CNB (Vodi• kroz fondove CNB, Retrospektivna bibliografija na CD-u, kao i Izvještaji o radu CNB od 2004-2007.godinu) nijesu publikovani, jer nijesu obezbijena potrebna sredstva za štampanje.

Krajem 2008. godine, glavni urednik izdava•ke produkcije CNB •edomir Draškovi• je podnio otkaz, radi prelaska u drugu instituciju. Primopredaja njegovog referata još nije do kraja završena.

Nova web strana Biblioteke

Od oktobra 2008. godine CNB je dobila novu web stranu u nacionalnom crnogorskom domenu **.me** na adresi: www.cnb.me. Prethodno je sproveden postupak za priznanje žiga kod Zavoda za intelektualnu svojinu Crne Gore u Podgorici, •ime je izvršena **zaštita akronima cnb**. Ura•en je i prevod na engleski jezik svih tekstova na sajtu. Dizajn nove web strane CNB izradila je firma DAA Montenegro iz Podgorice, a sistem inženjeri Biblioteke su vršili unos aktuelnosti i ažuriranje sajta.

Od firme DAA Montenegro Biblioteka redovno dobija statistiku posje•enosti web strane u pogledu broja i sati posjeta, kao i država iz •ijih domena su zabilježene posjete našem sajtu.

Prisutnost u medijima - marketing

I u 2008. godini je naro•ita pažnja posve•ena medijskom predavljanju i upoznavanju javnosti sa najzna•ajnijim aktivnostim CNB. Iako nema formiranu službu za marketing, Biblioteka je nastojala da za sve zna•ajne aktivnosti i doga•aje blagovremeno obezbijedi prisustvo medija. U prilog tome govore brojna saopštenja u svim elektronskim i štampanim medijima. Tokom godine, aktivnosti CNB su propr•ene sa 69 saopštenja u dnevnim i nedjeljnim novinama. O radu CNB su u više navrata objavljivani prilozi o doga•ajima u vezi sa inauguracijama donacija i razgovori sa direktoricom Jelenom Đurovi• na RTCG, MBC, PINK Montenegro. Tako•e, svi relevantni podaci o zna•ajnim doga•ajima mogu se prona•i na web stranici CNB - <http://www.cnb.me>

CNB je, prije nekoliko godina, zapo•ela izradu **press klipinga**, koji ozna•ava sakupljanje i arhiviranje svih tekstova iz štampanih medija u kojima se govori o Biblioteci. U ovoj godini je prikupljena gra•a hronološki sre•ena, složena u registratore i arhivirana.

Me•unarodna saradnja i konferencije

U cilju unapre•enja crnogorskih i •eških kulturnih veza i ostvarenja zajedni•kog interesa na podru•ju bibliote•kih i informacionih nauka, CNB "Đur•e Crnojevi•" na Cetinju i Nacionalna biblioteka •eške Republike u Pragu potpisale su **Memorandum o saradnji**.

Potpisan je i poseban ugovor o uslovima razmjene stru•njaka bibliotekara – specijalista, u cilju proširenja aktuelnih oblika kulturne razmjene i formiranja novih uslova pogodnih za direktnu saradnju na polju bibliotekarstva, tako što im se nudi mogućnost profesionalnog usavršavanja, odnosno boravka u pomenutim bibliotekama. Na osnovu ovih sporazuma u maju 2008. godine, u CNB je boravila bibliotekar Slovanske knižovne Elefterija Borozan, dok su na stru•nom usavršavanju u Nacionalnoj biblioteci •eške Republike boravile Dragica Lompar i Natalija Bokan od 10 - 15.11. 2008. godine.

Predstavnici CNB prisustvovali su sljede•im me•unarodnim konferencijama i radionicama:

- 22. Godišnji sastanak Odbora direktora Konferencije evropskih nacionalnih biblioteka (CENL), 25. septembar 2008. godine (Jelena Đurovi•)
- IV SEEDI konferenciji u Beogradu 10-16. juna 2008 (Jelena Đurovi•, Milutin Đuki•);
- Me•unarodna konferencija „Culture Online”, Brdo, Slovenija, 5-7. jun 2008. godine (Jelena Đurovi•)
- Projekat TRADUKI, Sastanak nadležnih za podru•je nacionalnih i narodnih/javnih biblioteka iz Slovenije, Hrvatske, BiH, Srbije, Republike Srpske, Makedonije, Crne Gore, Kosova, Albanije, Rumunije i Bugarske na temu „Razvoj, umrežavanje, evropska saradnja na podru•ju bibliotekarstva“, Frankfurt, 30. oktobar 2008 (Jelena Đurovi•)
- Godišnja ISSN konferencija, Pariz, 24. april 2008 (Jelena Đurovi•)
- 74. Godišnja konferencija IFLA-e u Kvebeku, Kanada, 10-15. avgust 2008 (Vjenceslava Ševaljevi•)
- Radni sto Jadransko-jonska inicijativa u Splitu, 3-4. april 2008. (Boris Kalu•erovi•)
- Konferencija „Elektronska biblioteka“ u Beogradu, 25–27. oktobar 2008 (Ljubica Vu•ini•, Boris Kalu•erovi•)

Seminari i radionice:

- Seminar Javne nabavke u Podgorici, 24. januar 2008 (Boris Kalu•erovi•)
- GTZ, Kurs za PR menadžere na Cetinju, 13-15. mart 2008 (Sanja Latkovi•)
- Sjednica o Nacrtu Zakona o kulturi u Podgorici (Vesna Kova•evi•)
- Seminar „Devastacija kulturnog naslje•a“ u Kotoru, 9–10 februar. 2008 (Jelena Đurovi•, Boris Kalu•erovi•)
- Službena posjeta IZUM-u, Maribor, 21-23. maj 2008. (Vjenceslava Ševaljevi•, Ljiljana Kosovac i Đurda Martinovi•).
- Razvoj kulturnog turizma u prijestonici, Britanski savjet, mart 2008, Cetinje (Jelena Đurovi•, Dragica Lompar)
- UNDP – Osmišljavanje javnog prostora, 24. jun 2008, Cetinje (Jelena Đurovi•)
- Forum UNESCO Bresce – Nauka, obrazovanje, inovacije, 2. jul 2008, Be•i•i (Jelena Đurovi•)

Kulturne aktivnosti

- Izložba **160 godina „Gorskog vijenca,** gostovanje u Herceg Novom, otvorena 19. februara 2008. godine (trajala sedam dana)
- Izložba **160 godina „Gorskog vijenca“**, gostovanje u Vladinom domu u okviru „Njegoševih dana“, jun 2008. godine
- Izložba knjiga „Literatura i pozorište“, povodom Svjetskog dana knjige i autorskih prava u Crnogorskom narodnom pozorištu, Podgorica, 23. april 2008.
- Podgori•ki sajam knjiga, 13-19. maj 2008 godine
- Iznajmljivanje prostora za izložbu Državnog arhiva „Cetinje na starim razglednicama), 13. novembar 2008. godine
- Organizovanja sve•anosti povodom završetka I faze rekonstrukcije, sanacije i adaptacije objekata CNB, otvaranja COBISS Centra i inauguracije donacije Vlade Japana (govori, koncerti, kokteli)
- Koncert gitariste Gorana Krivokapi•a u holu CNB, Kulturno ljeto Cetinja, 28. jul 2008. godine.

Značajne posjete

CNB su u 2008. godini posjetile i upoznale se sa njenim radom brojne značajne ličnosti iz inostranstva:

- Ambasador Norveške, g. Haakon Blankenborg
- Ambasador Japana, g. Tadashi Nagai
- Ambasador Slovenije, g. Jernej Videtič
- Ambasador Austrije, g. Florian Raunig
- Ambasador Njemačke, g. Peter Platte
- Direktor Narodne biblioteke Srbije, g. Sreten Ugrišić
- Direktor narodne i univerzitetske biblioteke BiH, g. Ismet Ovčina
- Milan Grba, Rukovodilac Slavističkog odjela Britanske biblioteke
- Silvia Kopstein, Arhiv Berlina
- Rektor Univerziteta La Sapienza u Rimu, prof. Fulco Lanchester
- Kolektiv Instituta informacijskih znanosti iz Maribora na čelu sa direktorom, dr. Tomažom Seljakom
- Ministar za visoko školstvo, nauku i tehnologiju Vlade Republike Slovenije, gđa. Mojca Kučer Dolinar
- Američki eksperti sa Urban instituta, Univerzitet Merilend, USA

Popunjavanje radnih mjesta - zapošljavanje

Na osnovu usvojenih izmjena i dopuna Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, popunjeno je radno mjesto Šef tehničkog sektora i službenik za javne nabavke.

Na osnovu pribavljene saglasnosti Ministarstva kulture, sporta i medija, primljen je jedan izvršilac je na određeno vrijeme od 6 mjeseci, na radno mjesto blagajnik-knjigovođa (zbog dužeg odsustva izvršioca) i jedna radnica na održavanju higijene, do povratka zaposlene sa porodijskog odsustva.

Preko Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, CNB je uključena u dva značajna programa. U okviru programa "Javni rad", CNB je konkurisala sa projektom reorganizacije smještaja knjiga i periodike. Sklopljen je ugovor na 9 mjeseci sa Zavodom za zapošljavanje za 7 nezaposlenih – kategorija teže zaposljivih lica. Kroz Program "Posao za Vas" angažovano je **8 pripravnika**, koji će proći obuku od godinu dana i steći uslov za polaganje stručnog ispita za bibliotekare, što je naročito važno za stvaranje ovog veoma deficitarnog kadra.

U CNB trenutno, sa pripravnicima i licima angažovanim preko Zavoda za zapošljavanje, na dan 31.12.2008.godine ima 102 izvršioca (stalno zaposlenih 80, pripravnika Biblioteke 3, na određeno vrijeme 4, kroz program "Javni rad" 7 i kroz program "Posao za Vas" 8). Postojećom sistematizacijom moguće je popuniti još 5 radnih mjesta, što je od izuzetne važnosti za cjelokupni rad Biblioteke.

Nabavka nove opreme

Za potrebe reorganizacije smještaja na III spratu centralnog depoa montirana je pregrada za potrebe preseljenja fonda »montenegrine« iz Muzejskog odjeljenja (knjige objavljene nakon 1945. godine). Nabavka je izvršena od firme »Sogal« iz Pogorice. Osim toga, nabavljena je sljedeća oprema:

- Donacija japanske vlade:
 - kamera za mikrofilmovanje,
 - skener za skeniranje mikrofilmova,

- •ita• mikrofilomova,
- procesor STAUDE za razvijanje mikrofilmova
- Zahvaljuju•i donaciji IZUM-a nabavljeni su:
 - 4 PC ra•unara,
 - 1 štampa•
 - nova telefonska centrala sa 100 brojeva
 - izvršena je narudžba anti spam ure•aja (Zywall 35, Fire wall)

Javne nabavke

Postupci javnih nabavki su realizovani u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Ura•en je godišnji plan javnih nabavki za 2009. godinu i dostavljen Direkciji za javne nabavke Crne Gore.

U izvještajnom periodu su izvršene slijede•e nabavke:

Otvoreni postupci javnih nabavki (tenderi):

1. tender br.02- 322 objavljen 01.02.2008.god. u vrijednosti od 30.000 €
2. tender br.02-3032 objavljen 18.09.2008.god. u vrijednosti od 40.000 €
3. tender br.02-3955 objavljen 26.11.2008.god. u vrijednosti od 50.000 €

Neposredno prikupljanje ponuda (šoping metoda):

1. postupkom broj 02-2418 od 21.07.2008. godine, nabavljen je kancelarijski materijal za pola godine, a kao najpovoljniji ponu•a• izabrana je firma „Kastex“ iz Podgorice;
2. postupkom broj 02-2884-6 od 1.09.2008. godine, izvršena je nabavka gra•evinsko-zanatskih i elektro radova za adaptaciju potkrovlja glavnog objekta, a kao najpovoljniji ponu•a• izabrana je firma „Bombeton“ iz Cetinja;
3. postupkom broj 02-3500 od 20.10.2008. godine, izvršena je nabavka radova za sanaciju glavnog depoa Biblioteke, koji obuhvataju fasadu, opravku i postavljanje izolacije oko postoje•ih prozora, sanaciju trotoara i odvodnih kanala oko depoa. Kao najpovoljniji ponu•a• izabrana je, tako•e, firma „Bombeton“ iz Cetinja;
4. postupkom broj 02-4105-7 od 08.12.2008. godine, izvršena je nabavka pripremnih radova, isporuka i ugradnja sistema vanjskog video nadzora Biblioteke. Kao najpovoljniji ponu•a• izabrana je firma „Vuja-engineering“ iz Cetinja;
5. postupkom broj 02-4241-4 od 17.12.2008. godine, izvršena je nabavka nedostaju•e ra•unarske opreme. Kao najpovoljniji ponu•a• izabrana je firma „Topcom Group“ iz Podgorice.

Teku•e nabavke male vrijednosti su, po potrebi, realizovane neposrednim sporazumom.

Krajem godine pripremljen plan javnih nabavki za 2009.godinu, koji je i zvani•no predat 31.12.2008.godine.

Održavanje objekata

Na održavanju objekata u ovom periodu ura•eno je sljede•e:

- redovno •iš•enje i konzerviranje kotlova centralnog grijanja, punjenje jonskom masom sistema, kao i baždarenje ventila;
- na postrojenjima za grijanje je izvršena zamjena cirkulacione pumpe za vodu i pumpa od goriva;

- opravka agregata Biblioteke (zamjena crijeva sistema hla•enja motora i punjenje hladnjaka permantom);
- popravka i lijepljenje plo•a od eternita na krovu bivšeg Francuskog poslanstva;
- •iš•enje oluka od liš•a na objektima Biblioteke;
- servisiranje protivpožarnih aparata, prilikom •ega je konstatovano (po preporuci Vatrogasne jedinice Cetinje) da CNB ne posjeduje dovoljan broj aparata. Njihova nabavka •e biti realizovana u 2009. godini;
- na •iš•enju i ure•enju parkova, u više navrata je angažovano Komunalno preduze•e Cetinje, a dio sadnica je Biblioteka dobila poklonom od firme „Ekoplant“ iz Podgorice.

Zaključak

Iako se realizacija programa za 2008. godinu odvijala u veoma otežanim okolnostima, zbog izvo•enja radova na rekonstrukciji zgrade i sanaciji centralnog depoa, postignuti su veoma dobri rezultati. Biblioteka je uspjela da uspješno privede kraju I fazu rekonstrukcije, sanacije i adaptacije, da obezbijedi dodatna sredstva od Ministarstva kulture, sporta i medija za sanaciju centralnog depoa, da stavi u funkciju COBISS Centar Crne Gore, u potpunosti realizuje donaciju Vlade Japana za projekat »Mikrofilmovanja stare crnogorske knjige i periodike«, da privede kraju projekat »Opremanje kancelarijskim namještajem CNB«, da aktivno u•estvuje u izradi Nacionalnog programa digitalizacije biblioteka, kao i u izradi novih zakonskih akata vezanih za bibliote•ku djelatnost

Pored redovnih budžetskih sredstava, Vlada Crne Gore je rebalansom budžeta obezbijedila 26.793,45 eura, a na osnovu dodatnih zahtjeva još 32.000,00 za sanaciju i rekonstrukciju centralnog depoa knjiga i periodike.

Ukupno finansijsko poslovanje CNB, izraženo u ciframa :

- sredstva opredijeljena budžetom.....	1.029.632,94€
- sredstva obezbijena donacijama.....	618.394,16€

UKUPNO : **1.648.027,10€**

Jelena Đurovi•
D i r e k t o r

ODJELJENJE ZA POPUNJAVANJE, KORIŠĆENJE I UPUNJE FONDOVA

Rukovodilac Mirko Martinović

Odeljenje za popunjavanje, korišćenje i upunje fondova obuhvata sve vidove nabavke bibliotečke građe (obavezni primjerak, poklon, kupovinu i međunarodnu razmjenu); sve aktivnosti na srećivanju pribavljene građe (osim stručne obrade), od prijema do smještaja u depo Biblioteke; sve vidove korišćenja bibliotečke građe i davanje informacija korisnicima; sve vidove zaštite i upunja fondova (knjigovezačko-konzervatorsko-restauratorsku službu); kao i prezentaciju bibliotekog materijala putem izložbi, promocija...itd.

U Odeljenju radi 27 zaposlenih: 5 bibliotekara, 3 biblioteka konzervatora, 4 viših knjižničara, 3 knjigovesca, 11 knjižničara i rukovodilac Odeljenja.

Zaostaci na evidentiranju serijskih publikacija, naročito novina, nastali su zbog konstantnog odsustva dva knjižničara, koji obavljaju poslove otvaranja pošiljki obaveznog primjerka Srbije i Vojvodine, razvrstavanje novina, dubinsko slaganje novina i njihovo evidentiranje.

Za svaki segment Odeljenja uredno je vođena prepiska, koja je obimna i sastavni je dio međubibliotečke pozajmice, međunarodne razmjene, obaveznog primjerka, poklona, kupovine, reklamacija, odgovora po raznim zahtjevima...

Započete su aktivnosti na reviziji i reorganizaciji fondova, kroz učesne CNB u programu „Javni rad“ Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Angažovano je 7 lica, koja su usmjerena na najjednostavnije poslove, kao što su preslaganje knjiga na policama, prenošenje knjiga sa jedne lokacije depona na drugu, dodavanje polica u postojeće regale, isćenje polica, isćenje knjiga, isl. Realizacija poslova je pod stalnim nadzorom i uz učesne formirane Komisije, tako da se uporedo radi i tzv. brza revizija knjiga, koja podrazumijeva kontrolu signaturnog niza. Do kraja januara je presloženo, pomjereno, izvršena kontrola signaturnog niza i oisćeno oko **400.000 primjeraka knjiga**. U postojeće regale postavljeno je 286 novih polica.

Pregled ostvarenih poslova :

Crnogorski obavezni primjerak

Obaveznim primjerkom sa teritorije Crne Gore pristiglo je 1108 naslova knjiga (7612 primjeraka), 99 naslova novina (novih naslova 20) i kao i 113 naslova časopisa (novih naslova 35). Brojeva novina je primljeno 1228, a časopisa 1400. Od neknjižne građe je pristiglo: CD - 23 primjerka, karte - 23 primjerka, pozivnice - 35 primjeraka, plakata - 41 primjerak i kataloga izložbi. - 120 primjeraka

Upuneno bibliotekama sa kojima CNB vrši razmjenu obaveznog primjerka:

Narodna biblioteka Srbije – 365 naslova
Biblioteka Matice srpske - 323 naslova

Narodna biblioteka Kosova - Biblioteka „Ivo Andrić“- 264 naslova
Biblioteka CANU – 420 naslova
Univerzitetska biblioteka – 454 naslova

Obavezni primjerak Srbije i Vojvodine

Monografske publikacije - 5834
• asopisi - 2143 naslova
Novine - 4205 naslova
Dnevne novine - 6229 br.

Napomena : Otvoreno je 464 novih kartona novina i •asopisa, odnosno novih naslova periodike.

Poklon

Monografske publikacije – 124 naslova (155 primjerka)
Serijske publikacije - 4 naslova
Elektronske publikacije – 25 CD, 3 DVD
Razglednice – 12 primj.
Katalozi – 35 primj.
Rukopisi – Zaostavština • eda Vukovića (oko 10.000 jedinica) Rukopisna građa za knjigu „Crnogorski ljekari do 1918“ – poklon Mihaila Miljanića (79 fascikli) Istorija starog veka / G.Dr.Vulić (iz zaostavštine Darinke Tomić-Jovanović) Crna Gora. Knj. 3 / P.A. Rovinski (iz zaostavštine Darinke Tomić-Jovanović)

Pokloni CNB

Iz fonda multiplikata, Biblioteka je uputila na poklon u 2 biblioteke 161 monografsku publikaciju, 15 naslova •asopisa (45 brojeva) i 10 naslova novina (35 brojeva).

Kupovina

CNB je u ovoj godini otkupila od izdavača 5 enciklopedija, 4 monografije i 20 knjiga crnogorskih autora. U toku je postizanje dogovora sa g. Đurom Batrićevićem iz Cetinja, koji nudi na otkup značajna izdanja za fond „montegrine“.

Meunarodna razmjena

Na planu međunarodne razmjene publikacija Biblioteka je

Primila	Poslala
Monografskih publ. – 283	Monografskih publ. – 416
Serijskih publ. – 769 brojeva	Serijskih publ. – 1035 brojeva

Izvršena je korekcija postojećih ISSN zapisa i dodijeljen 91 novi ISSN broj.

Reklamacije

U nastojanju da se za Biblioteku prikupe naslovi koji nijesu pristigli obaveznim primjerkom, putem reklamacije je realizovano oko 360 zahtjeva.

Korišćenje fondova

CNB je od 2008. godine započela sa vođenjem evidencije i statistike korišćenja zajedničkog elektronskog kataloga crnogorskih biblioteka (COBIB.CG) i svog lokalnog elektronskog kataloga (CNBCT). **Zajednički katalog crnogorskih biblioteka je pretraživan ukupno 32350**, dok je **elektronski katalog CNB pretraživan ukupno 22270 puta**. Ovaj podatak o „virtuelnim“ korisnicima našeg kataloga govori o značajnom porastu ukupnih usluga koje pruža Biblioteka.

Za potrebe svih korisničkih kategorija, iz osnovnog fonda i fonda „montenegrine“, na korišćenje je izdato **5246** knjiga, **2162** sv. novina i **1434** sv. časopisa. Nakon korišćenja u depo je vraćeno 5546 naslova knjiga, 2116 sv. novina i 1434 sv. časopisa. Iz legata i posebnih zbirki izdato je na korišćenje 4 arhivske kutije. 3 kutije sa fotografijama, 1 kutija sa razglednicama i 2 albuma sa fotografijama. Iz Zbirke stare i rijetke knjige izdato je na korišćenje 140 publikacija, a fond zbirke izuvala je 25 korisnika.

Meubibliotekom pozajmicom je realizovano je ukupno 238 zahtjeva. Bibliotekama je upućeno na korišćenje **1589** publikacija, što predstavlja povećanje od preko 100% u odnosu na prošlu godinu.

Među korisnicima je najzastupljenija studentska populacija, a dnevni broj korisnika se kreće između 5 i 10. Tokom 2008. godine korisnicima je pruženo oko 4500 kataloških i 2220 bibliografskih informacija.

Zaduženo	Razduženo
Monografskih publ. - 5246	Monografskih publ.- 4446
• asopisa – 1434 sv.	• asopisa – 1434 sv.
Novina - 2162 sv.	Novina – 2116 sv.

Za potrebe korisnika izrađeno je ukupno **15336** fotokopija.

Magacin

Sanacijom krova, fasade, trotoara i odvodnih kanala centralnog depoa, stvoreni su bolji uslovi za zaštitu fondova, koji se u njemu uvaju. Takođe, plan reorganizacije smještaja i revizije fondova CNB, već za prva 3 mjeseca pokazao se kao vrlo uspješan, Do kraja januara je presloženo, pomjereno, izvršena kontrola signaturnog niza i očišćeno oko 400.000 primjeraka knjiga. U toku su radovi na izmještanju knjiga III signature, a predstoje poslovi na srećivanju i pomjeranju knjiga I signature.

U centralni depo je uloženo 13700 novih monografskih publikacija, 255 novih naslova časopisa i 4927 novih sv. novina.

Zaštita bibliotečkog materijala

a) Konzervatorska laboratorija

U konzervatorskoj laboratoriji su, tokom 2008. godine, zaposleni bili preokupirani saniranjem materijala poplavljenog početkom godine. Sušenje i pripremu za tehničku zaštitu je prošlo 1825 br. novina, 6506 br. časopisa, 4814 knjiga i 381 korica knjiga. Dio tog materijala je vrlo brzo vraćen na mjesto u depou, dok je detaljniji tretman imalo oko 1200 knjiga. Cio materijal je nakon tretmana uložen u police.

Laboratorija je tokom 2008. godine radila i na poslovima mehaničkog i hemijskog isenja publikacija, razdvajanja slijepljenih listova publikacija, lijepljenje korica na publikacijama, dezinfekciji knjiga u komori, provjetravanju i presovanju knjiga, konzervaciji i restauraciji korica i listova primjeraka stare i rijetke knjige.

b) Knjigovezačka radionica

Knjigovezačka radionica je u tokom godine redovno povezivala sva dnevna izdanja novina u tvrdom povezu, kao i sve crnogorske novine i recijalna izdanja. Urađeno je 815 tvrdih poveza novina, 781 pokretna korica i 2 kutije za razglednice.

Kulturne aktivnosti

- Izložba **160 godina „Gorskog vijenca**,, gostovanje u Herceg Novom, otvorena 19. februara 2008. godine (trajala sedam dana)
- Izložba **160 godina „Gorskog vijenca**,,gostovanje u Vladinom domu u okviru „Njegoševih dana“, jun 2008. godine
- Izložba knjiga „Literatura i pozorište“, povodom Svjetskog dana knjige i autorskih prava u Crnogorskom narodnom pozorištu, 23. aprila 2008.
- Podgorički sajam knjiga, 13.05 – 19.05. 2008 godine
- Iznajmljivanje prostora za izložbu Državnog arhiva „Cetinje na starim razglednicama), 13. novembar 2008. godine
- Organizovanja svečanosti povodom završetka I faze rekonstrukcije, sanacije i adaptacije objekata CNB, otvaranja COBISS Centra i inauguracije donacije Vlade Japana (govori, koncerti, kokteli)
- Koncert Gorana Krivokapića u holu CNB, Kulturno ljeto Cetinja, 28. jul 2008. godine

ZAOSTACI

Radovi na rekostrukciji i adaptaciji Biblioteke su onemogućili izvršavanje brojnih redovnih poslova. Takođe, velikim odsustvovanjem izvršilaca na serijskim publikacijama, stvoreni su zaostaci na otvaranju pošiljki obaveznog primjerka Srbije i Vojvodine.

- Monografske publikacije
 - obavezni primjerak sa teritorije Vojvodine, neotvorene pošiljke I-XII / 2008. godine
- Periodične publikacije
 - časopisi i novine sa teritorije Srbije IX- XII / 2008. godine
 - časopisi i novine sa teritorije Vojvodine I-XII / 2008. godine

ODJELJENJE ZA STRU•NU OBRADU BIBLIOTE•KOG MATERIJALA

Rukovodilac Natalija Bokan

U Odjeljenju za stru•nu obradu bibliote•kog materijala radilo se na kreiranju zapisa za monografske publikacije u elektronskom katalogu. Najve•i priliv publikacija je pristigao obaveznim primjerkom iz Srbije i Vojvodine, tako da su zapisi naj•eš•e preuzimani putem COBISS.Net-a. Poslovi na preuzimanju zapisa su se odvijali u Prijemnom odjeljenju, angažovanjem tri knjižni•ara sa licencom i jednog višeg knjižni•ara iz odjeljenja Obrade.

U odnosu na prošlu godinu, evidentiran je nešto manji broj zahtjeva crnogorskih izdava•a za izradu CIP- zapisa, dodjelu ISBN brojeva, uklju•ivanje u ISBN bazu i izradu bar – koda. Ono što je primjetno je sve ve•i broj zahtjeva za izradu CIP-zapisa za neknjižnu gra•u. Ukupan broj unijetih bibliografskih zapisa za monografske publikacije u elektronski katalog CNB u ovoj godini iznosi **14536**.

Radilo se na unosu zapisa za serijske publikacije u elektronski katalog, izradi CIP-zapisa i indeksiranje •lanaka. Obzirom da je do septembra mjeseca na ovim poslovima osim bibliotekara – redaktora bio uklju•en još jedan bibliotekar, ostvaren je vidan napredak na obradi serijskih publikacija. Nažalost, zbog dužeg odsustva jednog bibliotekara-redaktora ovaj izvršilac je ubrzo preusmjeren na izradu CIP- zapisa za monografske publikacije. U elektronski katalog je unijeto **7711** brojeva za **214** novih, odnosno dopunjeno **220** ve•obra•enih naslova (zapisa). Ura•eno je **57** cip – zapisa i indeksirano **236** •lanaka.

Ukupan broj zapisa u lokalnoj bazi Biblioteke, zaklju•no sa 22.12.2008. godine, iznosi **104253**.

Za potrebe UNESCO-ove baze prevedenih djela - **Index translationum**, ura•en je popis crnogorskih izdanja (prevoda) za 2007. godinu. Broj prevedenih djela objavljenih u Crnoj Gori, na osnovi CIP zapisa, iznosi 61

U Odjeljenju se vršila edukacija jednog bibliotekara pripravnika.

Rezultati koji su ostvareni, više su nego zadovoljavaju•i, s obzirom na probleme koji su pratili rad Odjeljenja. Nastavak radova na rekonstrukciji zgrade znatno je otežavao i onako loše uslove za rad, sve do pred kraj godine kad je došlo do preseljenja u renovirane prostorije u potkrovlju zgrade.

Zna•ajna kadrovska pomjeranja u Biblioteci u najve•oj mjeri su se odrazila na Odjeljenje za stru•nu obradu bibliote•kog materijala. U prethodnoj godini iz Odjeljenja je na druge poslove preusmjereno •ak pet bibliotekara-redaktora. Kao što se moglo i o•ektivati, u novonastalim okolnostima poslovi su se odvijali uz prili•ne napore, jer su se morale na vrijeme izvršavati brojne obaveze, posebno one vezane za izradu CIP zapisa crnogorskim izdava•ima.

Situaciju je znatno otežala i poplava u depou koja se desila po•etkom godine, a rad na njenom saniranju je zahtijevao svakodnevno angažovanje zaposlenih iz Odjeljenja (januar/februar – 7 izvršilaca, 104 radna dana).

Nije zanemarljivo ni odsustvovanje tri bibliotekara iz Odjeljenja obrade, koji su upisali postdiplomske studije u Zadru (u ovom periodu oni su poha•ali pet sesija i pri tom odsustvovali po 26 radnih dana).

Pregled ostvarenih poslova :

Obrada i redakcija monografskih publikacija

Rad na unosu zapisa u elektronski katalog za monografske publikacije (za osnovni i muzejski fond, dobijenih putem obaveznog primjerka, razmjenom, poklonom ili kupovinom) odvijao se prema planu. Ove poslove je obavljao viši knjižničar, kao i preuzimanje zapisa putem COBISS. Net-a.

U avgustu mjesecu bibliotekar iz Prijemnog odjeljenja, koji je dobio licencu za obradu monografskih publikacija, premješten je u Odjeljenje za stručnu obradu bibliotekog materijala. Međutim, zbog dužeg odsustva (porodiljsko bolovanje), tek će se po povratku sa bolovanja rasporediti na odgovarajuće poslove.

Jedan bibliotekar-redaktor radio je na redakciji muzejskog primjerka, kao i na redakciji zapisa kreiranih u CNB. Na ovim poslovima javili su se manji zaostaci. Oni bi, svakako, bili znatno veći da se nije povremeno uključivao i redaktor hosta iz Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti. Pomoć od strane ovog bibliotekara ubuduće neće biti moguća zbog obaveza koje ima u svom Odjeljenju, tako je neophodno na ovim poslovima hitno angažovati još *jednog bibliotekara-redaktora* (što je i predviđeno postojećom sistematizacijom). Po potrebi je na poslovima redakcije bio uključen bibliotekar-redaktor rukopisne zbirke.

Obrada serijskih publikacija

Prethodnih godina, na unos zapisa u elektronski katalog serijskih publikacija radio je jedan bibliotekar – redaktor. Od februara mjeseca, bibliotekar koji je pohađao kurs *Korišćenje programske opreme COBISS2/Katalogizacija – bibliografije istraživača*, angažovan je na unos zapisa za serijske publikacije u elektronski katalog, kao i na izradu CIP zapisa i na klasifikaciji članaka za potrebe crnogorskih izdavača. I pored vidljivih rezultata koji su ostvareni, u ovom periodu, bilo je neophodno da bibliotekara, koji je radio na izradi CIP-zapisa serijskih publikacija, pomjeriti na druge poslove u Odjeljenju.

Obrada posebnih zbirki

Neizvjesnost oko trajanja radova na rekonstrukciji zgrade činilo je svako planiranje poslova na obradi posebnih zbirke izlišnim. Izuzetak je Zbirka rukopisa i dokumenata, gdje su se poslovi, donekle, nesmetano odvijali. Korisnicima je građa iz ove zbirke bila dostupna za korišćenje. Bibliotekar je vršio srećivanje rukopisne zaostavštine čeda Vukovića, koja broji 9513 listova (romani, drame, monodrame, eseji, poezija, poezija za djecu, intervjui, prepiska sa drugim fizičkim licima, pisma upućena čedu Vukoviću, o piscima, pozdravni govorisa otvaranja izložbi, biografije, bibliografije, stručna mišljenja o kandidatima za ulazak u CANU, građa - materijal za djela, djela drugih autora u okviru zaostavštine, ostalo...). Osim ovih poslova, ovaj bibliotekar je bio, prema potrebi, angažovan na izradi CIP-zapisa za monografske publikacije, redakciji monografskih publikacija, pripremi izložbe stare i rijetke knjige, kao i u Komisiji za procjenu i otkup stare građe, Komisiji za javne nabavke, itd.

Jedan bibliotekar-redaktor iz Prijemnog odjeljenja, od februara mjeseca, raspoređen je srećivanju i obradi Kartografsko-geografske zbirke, kada se za to budu stekli uslovi. U međuvremenu, sticanjem licence za rad u COBISS-u, ovaj izvršilac je radio na kreiranju i preuzimanju bibliografskih zapisa monografskih publikacija.

Usluge izdavačima, izrada CIP-a, ISBN agencija

Tokom 2008. godine, Odjeljenje za stručnu obradu je dobilo nešto manji broj zahtjeva cnogorskih izdavača za izradu CIP-zapisa, uključivanje izdavača u ISBN bazu, dodjelu ISBN brojeva i bar kod-ova. Dva bibliotekara - redaktora su angažovana na ovim poslovima, sve do jula mjeseca, od kada je jedan od njih na dužem bolovanju. U cilju prevazilaženja ovog problema, kao što je već pomenuto, bibliotekar koji je radio na unosu serijskih publikacija, prešao je na izradu CIP-zapisa

Ovakvoj situaciji je doprinio i sve veći broj zahtjeva za izradu CIP-zapisa za neknjižnu građu. Angažovanje još jednog bibliotekara, koji bi se prvenstveno bavio izradom CIP-zapisa za ovu vrstu građe, bitno bi uticalo na efikasnost rada.

Edukacija i instruktorski rad

U Odjeljenju obrade, od aprila mjeseca vršena je edukacija bibliotekara pripravnika.

Prisustvo raznim skupovima, seminarima i sl. :

- Seminar Javne nabavke, Podgorica, 24.01.2008 (Boris Kaluđerović);
- Seminar Devastacija kulturnog nasljeđa, Kotor, 9-10.02.2008 (Boris Kaluđerović);
- Radni sto Jadransko-jonska inicijativa, Split (Boris Kaluđerović);
- Kurs za PR menadžere, Cetinje, 13-15.03.2008 (Sanja Latković);
- Sjednica o Nacrtu Zakona o kulturi, Podgorica (Vesna Kovačević);
- Konferencija „Elektronska biblioteka“, Beograd, 25-27.10.2008 (Boris Kaluđerović);
- Stručni boravak u Nacionalnoj biblioteci Republike Austrije u cilju razmjene stručnjaka, 10-15.11. 2008 (Natalija Bokan).

Dva bibliotekara-redaktora (Boris Kaluđerović i Vesna Kovačević) su uspješno završila kurs engleskog jezika u Školi za strane jezike „Altra Lingua“..

Oprema

Za ovu godinu je bilo planirano instaliranje potrebnih konfiguracija na postojećim računarima za obradu specifične biblioteke građe (rukopisi, geografske karte, štampane muzikalije, audiovizuelna građa...). Do toga nije došlo iz već poznatih razloga (rad na zbirkama, osim Zbirke rukopisa i dokumenata, zbog objektivnih okolnosti nije bilo moguće realizovati).

Međutim, dio opreme je zamijenjen novom: štampa (koji je služio isključivo za štampanje CIP – zapisa), kao i procesor na jednom personalnom računaru.

Brojna pomjeranja u Odjeljenju, iziskivala su i neplaniranu nabavku računara, što je blagovremeno realizovano.

Ostali poslovi

Za potrebe UNESCO-ove baze prevedenih djela *Index translationum*, izrađen je popis prevedenih djela u Crnoj Gori za 2007. godinu, kao i statistički podaci o broju obrađenih publikacija po oblastima znanja za „Statistički godišnjak Crne Gore“.

Kod unosa zapisa u elektronski katalog serijskih publikacija, javili su se brojni problemi kod signiranja i inventarisanja publikacija. Pristupilo se utvrđivanju postojećeg stanja: pregledane su rukopisne inventarne i signaturne knjige i razmatrane mogućnosti što svrsishodnijeg smještaja ove građe u depou. Nastojalo se da se što manje interveniše na dosadašnjim

signaturnim i inventarnim brojevima, a da se obezbijedi unos svih postojećih podataka (u skladu sa mogućnostima programa).

Radilo se i na rješavanju problema, u vezi sa signiranjem i inventarisanjem rukopisne građe, prije nego se pristupi njenoj obradi u elektronskom katalogu.

Muzejski primjerak se, poslije izvršene redakcije, pakovao, evidentirao i privremeno odlagao u depou (III sprat depoa).

Pregled ostvarenih poslova (tabele):

Stručna obrada monografskih publikacija

Katalogizacija monografskih publikacija	539
Klasifikacija monografskih publikacija	516
Predmetizacija monografskih publikacija	398
*Preuzimanje zapisa putem COBISS.Neta	13055

**Napomena:* Na preuzimanju zapisa putem COBISS.Net-a iz drugih baza radilo se u Prijemnom odjeljenju. Ove poslove obavljali su jedan viši knjižničar iz Odjeljenja za stručnu obradu bibliotečkog materijala i tri knjižničara sa licencom iz Prijemnog odjeljenja.

Redakcija kataloškog opisa monografskih publikacija

Redakcija kataloške obrade	1302
Redakcija UDK indeksa	1224
Redakcija predmetnih odrednica	759

CIP zapis monografskih publikacija

Izrada CIP-a	924
Uključivanje izdavača u ISBN bazu	75
Dodjela ISBN	904
Izrada bar-coda	648

Bibliografski opis serijskih publikacija

Novi naslovi	214 (6489 brojeva)
Postojeći naslovi	220 (1222 broja)
Izrada CIP – zapisa	57
UDK klasifikacija članaka	236

MUZEJSKO ODJELJENJE

Rukovodilac Slavica Glendža

U Muzejskom odjeljenju se obavljaju poslovi na prikupljanju, obradi, smještaju i korišćenju publikacija, koje po utvrđenom kriterijumu pripadaju fondu "montenegrine" ili "....." (crnogorska knjiga - broji oko 35000 bibli. jedinica; crnogorska periodika - oko 1300 naslova, više stotina tomova, oko 80000 brojeva). Odjeljenju pripada i Zbirka stare i rijetke knjige (oko 4000 primjeraka) i sedam legata (broje oko 14000 monografskih publikacija, 513 naslova periodičnih publikacija sa 4618 brojeva i više desetina hiljada arhivalija-bez podataka o legatima dr D.J. Martinovića i dr N.S. Martinovića).

Odjeljenje se nalazi na drugoj lokaciji od glavne zgrade CNB, u zgradi bivšeg Francuskog poslanstva, koja je u veoma lošem stanju i zahtijeva hitnu restauraciju. Dotrajali krovni pokrivač, loša elektro-instalacija... i, uopšte, ruiniranost objekta, predstavljaju potencijalnu opasnost za bezbjednost fondova. Izražen je i problem nedostatka prostora za smještaj "montenegrine" i novih legata. Vjerujemo da će u narednoj godini doći do realizacije projekta, kojim je zgrada bivšeg Francuskog poslanstva kandidovana za kompletnu restauraciju u okviru **Regionalnog programa za kulturnu i prirodnu baštinu jugoistočne Evrope**, Komponenta B: Plan integrisane rehabilitacije arhitektonskog i arheološkog nasljeđa Savjeta Evrope..

Poslove u Odjeljenju obavljaju četiri izvršioca: rukovodilac, bibliotekar savjetnik, bibliotekar-redaktor i samostalni knjižničar. Radno mjesto višeg samostalnog knjižničara je, već duži period, upražnjeno. Privremeno je u ovom objektu smještena konzervatorsko-restauratorska radionica sa tri izvršioca, zbog rada na zaštiti Zbirke stare i rijetke knjige.

Program rada za 2008. god. je gotovo u svim segmentima realizovan. Najznačajniji realizovani djelovi Programa su: tekući poslovi na popunjavanju fondova; retrospektivni unos monografskih publikacija fonda "montenegrine" u elektronski katalog je skoro sasvim završen (ukupno 1215 zapisa); redakcija bibliografskih zapisa (ukupno 946); pripremljen Plan reorganizacije smještaja monografskih publikacija fonda "montenegrina"; početak rada na pripremi Izložbe starih i rijetkih publikacija u fondovima CNB; učesnik u pripremanju primjeraka stare crnogorske periodike za mikrofilmovanje i digitalizaciju ("Glas Crnogorca"); rad sa korisnicima...

Na osnovu programa rada za 2008. godinu, u Muzejskom odjeljenju su realizovani svi tekući poslovi na popunjavanju fondova, preuzimanju monografskih i periodičnih publikacija, evidentiranje tekućih brojeva novina i časopisa u matičnoj kartoteci, njihovom adresiranju, tehničkoj obradi, upisivanju novih naslova, reklamiranju, kompletiranju i smještaju u depo... U cilju popunjavanja fondova, vršena je provjera spiskova publikacija za otkup.

Nastavljen je, i skoro priveden kraju, retrospektivni unos kataloških zapisa monografskih publikacija iz fonda "montenegrine", sa stručnom obradom, preuzimanjem i redakcijom, po potrebi sa tehničkom obradom i ostalim pratećim poslovima (ostalo je još oko 100 publikacija za stručnu obradu u COBISS-u). Ukupno je u on line katalog CNB obrađeno više od 30.000 monografskih publikacija iz zbirke „montenegrina“. Tokom godine, završena je i redakcija ranije unesenih zapisa u elektronski katalog

Završen je **Izveštaj o evidenciji "Glasa Crnogorca"**. Evidentirana su godišta, brojevi, listovi ili strane, brojevi koji nedostaju, koji su oštećeni i dr., u cilju pripremanja podataka za jedan od trenutno najznačajnijih projekata CNB – „**Digitalizacija i mikrofilmovanje stare crnogorske periodike**“.

U **Zbirci stare i rijetke knjige** obavljani su poslovi: samostalno istraživanje stare i rijetke knjige; stručna obrada i redakcija zapisa stare i rijetke štampane knjige u elektronskom katalogu; izdvajanje oštećenih primjeraka za konzervaciju i restauraciju; rad sa korisnicima; priprema „Izložbe starih i rijetkih publikacija u fondovima CNB“ (izbor naslova i izrada pratećih tekstova za katalog); sređivanje zbirke minijatura, utvrđivanje rijetkosti knjiga ponuđenih na otkup, i dr.

U Muzejskom odjeljenju je vršena obuka kandidata za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita, pripremani izvještaji o evaluaciji, programi rada Odjeljenja za Stručno vijeće i Upravni odbor CNB, a zaposleni su bili angažovani u radu različitih komisija. Prema utvrđenom planu, nastavljena je i zaštita (konzervacija-restauracija) Zbirke stare i rijetke knjige, kao i zaštita plavljenih publikacija osnovnog fonda, nakon poplave u centralnom depou početkom 2008. godine. četiri izvršioaca iz Muzejskog odjeljenja su bili angažovani na spašavanju plavljenih publikacija osnovnog fonda CNB.

Interesovanje za fondove Muzejskog odjeljenja je veliko i sve više je izraženo, posebno za fond stare crnogorske periodike. Počev od aprila mjeseca 2008. godine, korisnici mogu kopirati građu u okviru Odjeljenja.

Iako je, u 2008. godini, planirana obrada legata, do realizacije nije došlo zbog objektivnih okolnosti (višemjesečnog odsustva - bolovanja rukovodioca Odjeljenja i nemogućnosti angažovanja još jednog bibliotekara).

Samostalni knjižničar Odjeljenja je pohađao početni kurs Korištenje Programske opreme COBISS2/Katalogizacija.

Zbog potpune iskorištenosti prostora, predviđenog za smještaj publikacija u ovom objektu, na inicijativu direktora, Stručno vijeće je donijelo Odluku o izmještanju monografskih publikacija fonda „montenegrina“, objavljenih nakon 1945. godine. Njihov trajni smještaj je planiran na III spratu centralnog depoa knjiga i periodike. U tom cilju, ovaj dio depoa je fizički odvojen fiksiranom pregradom i potpuno obezbijeđen. Stručno vijeće je usvojilo i Plan reorganizacije smještaja, na osnovu kojeg će se vršiti popisivanje i izmještanje publikacija. Predviđeno je da se sa ovim poslovima započne u februaru 2009. godine.

Pregled ostvarenih poslova

Popunjavanje fondova	
- Obavezni crnogorski primjerak	830 knj.; 122 nasl. časopisa; 138 nasl. novina; 5 nasl. dnevnih novina;
- Pokloni	109 knjiga
Monografske publikacije - stručna obrada u COBISS-u	
- Stručna obrada knjiga sa redakcijom (kataloška, udk i predmetna; retrospektivni unos od M- 12145)	506 novih zapisa; 406 preuzetih zapisa;

- Stručna obrada knjiga sa redakcijom-elektronski katalog (kataloška, udk; retrospektivni unos od M-12145)	106 novih zapisa; 197 preuzetih zapisa;
- Evidencija novih duplikata	69
- Evidencija ranije presigniranih knjiga	237
-Redakcija knjiga-elektronski katalog (retrospektivni unos od M-12145)	563 knjige
- redakcija UDK	383 knjige
- redakcija predmetnica	
- knjige za manju restauraciju	25
Periodične publikacije	
- Upisano u inventar novih naslova novina	20
- Upisano u inventar novih naslova časopisa	26
- Evidentiranje, adresiranje, signiranje, tehnička obrada, odlaganje dnevnih novina	5 nasl.; 1302 broja; 497 brojeva dodataka; 56 napomena;
- Evidentiranje, adresiranje, signiranje, tehnička obrada, odlaganje tekućih novina	168 nasl.; 1074 br.; 23 brojeva dodataka; 27 napomena;
- Evidentiranje, adresiranje, signiranje, tehnička obrada, odlaganje časopisa	145 nasl.; 311 br.; 19 brojeva dodataka; 44 napomene;
- Stavljeno u pokretne korice časopisa, magacinirano, adresirano	36
- Stavljeno u pokretne korice nekompletiranih naslova tekućih novina, adresirano i magacinirano	69
- Povezano tekućih novina	45 sv. dnevnih novina
- Provjera kompletiranih naslova novina nakon poveza, tehnička obrada, adresiranje, magaciniranje	140 sv. novina
Spakovano i poslano na povez	5 nasl. dnevnih novina; 55 nasl. tekućih novina
Korišćenje bibliotečkog materijala	
- Upisano novih korisnika	17
- Registrovano korisnika	387
- Broj posjeta korisnika	616
- Izdato na korišćenje, zaduženo, razduženo i vraćeno u magacin:	
- knjiga	846
- sv. časopisa	634
- sv. novina	1288
- arhivskih kutija iz legata	4
- kutija sa fotografijama	3

- kutija sa razglednicama - albuma sa fotografijama - dato informacija	1 2 80
Fotokopiranje: - Format A-4 - Format A-3	3226 str.(205 str.službeno) 110 str.
Zbirka stare i rijetke knjige	
- Stru•na obrada knjiga iz Zbirke u COBISS-u	76
- Identifikacija i datiranje stare knjige	21
Rad sa korisnicima	
- Broj korisnika	25
- Broj posjeta korisnika	27
- Izdato, zaduženo, razduženo i vra•eno na mjesto	140
- Bibliografske informacije	36

BIBLIOGRAFSKO ODJELJENJE

Rukovodilac Milorad Milovi•

Tokom 2008. godine obavljani su poslovi, koji su predvi•eni Programom rada. Nastavljen je rad na **Teku•oj bibliografiji monografskih publikacija** za 2005, 2006, 2007 i 2008. godinu. Tako•e, ra•eno je i na analiti•koj obradi •lanaka iz crnogorskih serijskih publikacija (•asopisi i revijalna izdanja) i zbornika radova za **Teku•u bibliografiju •lanaka**. U sklopu još nezavršenog projekta *Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina*, nastavljen je rad na tri rukopisa.

U Odjeljenju je radilo pet bibliografa: rukovodilac Odjeljenja - bibliotekar savjetnik, tri - viša bibliotekara i bibliograf sa položenim stru•nim ispitom. Realizacija plana je tekla u prili•no otežanim uslovima. Zbog rekonstrukcije objekta Biblioteke, bibliografi se više od dvije godine nalaze van svojih kancelarija, •ime je umnogome onemogu•en normalan proces rada. Isto tako, po•etkom godine dogodila se poplava u depou glavnog objekta Biblioteke, i tom prilikom je došlo do kvašenja dijela knjižnog fonda. U akciji na spašavanju i izmještanju

plavljenog bibliotečkog materijala učestvovala su i tri bibliografa. Na tim poslovima ukupno je utrošeno 20 radnih dana.

Tokom 2008. godine objavljena su dva rukopisa tekućih bibliografija i to: Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2003 i Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2004. Za rukopise retrospektivne i tekuće bibliografije članaka kreirano je ukupno 2064 novih zapisa. Takođe, za retrospektivnu bibliografiju monografskih publikacija – period 1995-2001. godina do sada je kumulirano ukupno 1087 zapisa.

Tekuća bibliografija – monografske publikacije

Rukopisi tekućih bibliografija **Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2003** (obima 1.061 bibl. Jedinica) i **Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2004** (obima 1.067 bibl. jedinica) su završeni i predati u štampu aprila tekuće godine. Obje bibliografije su objavljene i to: Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2004 – u maju, a Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2003 - u julu tekuće godine.

Shodno Programu rada, nastavljeno je sa kumuliranjem zapisa za rukopise tekućih bibliografija knjiga za 2005, 2006, 2007 i 2008. godinu. Postoji više izvora iz kojih se crpe zapisi za tekuće bibliografije, kao što su: kontrola prispjelih naslova knjiga za koje su izrađeni CIP-ovi u CNB, praćenje objavljenih crnogorskih naslova (promocije, prikazi...) iz dnevne štampe, pregledanje elektronskih izdanja tekućih bibliografija Srbije i Hrvatske, kao i baza drugih nacionalnih centara, koje su potpisnice sporazuma COBISS. Net, pregledanje sajamskih kataloga itd.

Kontinuiranim praćenjem dnevne štampe, prikupljene su informacije za značajan broj publikacija, koje su objavljene u Crnoj Gori i van nje. Upoređujući ove naslove sa bazom COBIB.CNB, tj. sa knjigama koje je Biblioteka dobila po bilo kom osnovu (obavezni primjerak, poklon, kupovina, razmjena), konstatovano je da značajan broj knjiga koje su već publikovane, Biblioteka nije dobila. Ilustracije radi, u protekloj godini evidentirano je ukupno 477 deziderata, tj. toliki je broj nedostajućih naslova knjiga za fond „montenegrina“.

Prilikom provjere kataloga izdavača koji se nalaze van Crne Gore, evidentirani su brojni crnogorski autori. Upoređujući označene naslove za lokalnom bazom, utvrđeno je, takođe, da priličan broj tih naslova Biblioteka nije dobila. U cilju njihove nabavke napravljen je spisak od 498 publikacija, koje nedostaju zbirci „montenegrina“. U neposrednim kontaktima sa autorima, rukovodilac Odjeljenja je tokom godine uspio da sakupi 27 naslova (29 primjeraka), kao poklon za ovu zbirku. Sačinjen je kompletan spisak tih naslova.

Poznato je da veliki broj crnogorskih autora živi i radi i stvara van Crne Gore, a naročito ih ima u Srbiji i Vojvodini. Njihova djela su uglavnom popisana u tekućim bibliografijama Srbije. Pregledajući elektronsko izdanje tekućih bibliografija Srbije, moguće je identifikovati sve zapise koji po kriterijumima pripadaju našoj tekućoj bibliografiji i zbirci „montenegrina“. Odgovarajući zapisi, putem COBISS.Net-a, su preuzimani i priključeni našoj tekućoj bibliografiji knjiga. Ovi zapisi predstavljaju deziderate do momenta nabavke publikacija. Završeno je provjeravanje elektronskog izdanja tekuće Bibliografije Srbije za 2005. godinu, iz koje su preuzeti nedostajući zapisi za našu tekuću bibliografiju.

Pregledajući baze urađenih CIP-ova za 2005. i 2006. godinu i upoređujući naslove prispjelih knjiga za te godine, konstatovano je da veliki broj knjiga, kojima je urađen CIP u našoj Biblioteci, još uvijek nije dostavljen. Primjera radi, 2005. godine je urađeno 719 CIP-ova, od

kojih čak 171 naslov nije dostavljen. U 2006. godini je uračeno 962 CIP-a, od kojih nedostaje 232 naslova. Ove knjige bi trebalo nabaviti u neposrednom kontaktu sa izdavačima, štamparima ili autorima.

Tekuće bibliografije knjiga za 2005. i 2006. godinu bile su znatno obimnije od prethodne tri objavljene. Istraživanja za tekuću **Crnogorsku bibliografiju : monografske publikacije : 2005** su završena. Sadrži ukupno 1.512 bibliografskih jedinica. Izrađen je i probni ispis, na kome se vrše brojne intervencije (sortiranje UDK brojeva i grupa, dotjerivanje ispisa bibliografije u odnosu na indikatore, kao i provjera i korekcija drugih podataka na zapisima i u ispisu). Što se tiče rukopisa tekuće **Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2006**, i na njemu su istraživanja u završnoj fazi. Do sada je kumulirano 989 bibliografskih zapisa. Programom rada Odjeljenja za 2008. godinu, bilo je predviđeno objavljivanje ova dva rukopisa. Više je razloga što to nije realizovano. Jedan od glavnih je taj, što je obim rukopisa ove dvije bibliografije znatno veći, čak za više od pedeset posto od prethodnih (sadrže preko 1500 jedinica). To automatski podrazumijeva i značajno više vremena za njihovu izradu, što Programom nije realno procijenjeno. Također, rukovodilac Odjeljenja je tokom godine bio značajno angažovan na više drugih aktivnosti u Biblioteci. U novembru i decembru bio je angažovan u Komisiji za organizovanje poslova na reorganizaciji smještaja, rekonstrukciji polica i reviziji fondova CNB, kao jedan od koordinatora prilikom realizacije poslova. Također, angažman rukovodioca u Komisiji za polaganje stručnih bibliotekarskih ispita u dva roka – proljetni i jesenji (mentorstva, instruktorski rad, vođenje administracije i ispiti) umnogome su smanjili vrijeme koje se moglo utrošiti na izradu tekućih bibliografija.

Istovremeno, vršeno je kumuliranje zapisa za rukopise tekuće **Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2007** i **Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2008**. Broj do sada prukupljenih zapisa je sljedeći: za 2007 – 514, a za 2008 – 325. Povremeno je račeno i na retrospektivnoj bibliografiji knjiga za period 1995-2001. godina. Za ovaj period do sada je kumulirano ukupno 1087 zapisa. Broj sakupljenih zapisa po godinama je sljedeći: 2001-324, 2000-200, 1999-117, 1998-134, 1997-154, 1996-87 i 1995-71.

Tekuća bibliografija - lanci

Nastavljen je i rad na analitičkoj obradi članaka iz serijskih publikacija (crnogorski časopisi) i zbornika radova, koji su izlazili tokom 2007. i 2008. godine za **Tekuću bibliografiju članaka**. Ova bibliografija se radi po prvi put u uzajamnom elektronskom katalogu COBIB.CG, u skladu sa međunarodnim standardom ISBD(CP). U ovom periodu popisani su prilozima iz 35 naslova časopisa i 11 zbornika radova. Ukupno je obrađeno 1404 zapisa u tekućoj godini. Ovo je jedini segment rada na bibliografiji članaka, gdje se ne primjenjuje selekcija priloga. U daljem radu na tekućoj bibliografiji članaka neophodno je da Redakcija bibliografije redefiniše postojeće kriterijume za odabir grafičkih, koji su bili aktuelni za projekat *Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina*, kao i da utvrdi spisak naslova crnogorske periodike iz kojih će se lanci popisivati. Poslovi oko definisanja kriterijuma za rad na ovoj bibliografiji su u znatnom zakašnjenju zbog neaktivnosti Redakcije bibliografije. Primjera radi, zadnji sastanak Redakcije u nekompletnom sastavu održan je u septembru 2005. godine.

Retrospektivna bibliografija 1494-1994

U protekloj godini nastavljen je rad na tri rukopisa u okviru projekta *Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina*. Poslije završene korekture prethodno složenog teksta rukopisa bibliografije članaka, **Tom III, knj. 15 (1982-1985)**, pristupljeno je izradi registara. Urađeni su sljedeći registri: Autorski, Registar razriješениh inicijala, šifara i pseudonima i

Predmetni registar. Uslijedilo je kompjutersko slaganje registara i njihova korektura. Trenutno je u toku revizija kompletnog teksta i registara. Zatim, slijedi izrada drugih propratnih tekstova (uvodne napomene, sadržaj, korišćena literatura...). Time će ovaj voluminozni rukopis, enciklopedijskog formata i obima od 17.153 bibliografskih jedinica, u potpunosti biti pripremljen za štampu.

Rad na rukopisu bibliografije članaka, **Tom III, knj. 18 (1992-1994)**, koji je ujedno i poslednji u III tomu Projekta, nastavljen je poslije dužeg odsustva bibliografa (porodiljsko bolovanje). Shodno ranije donesenoj odluci Stručnog vijeća CNB da se sa klasičnog načina izrade bibliografije pređe na automatsku obradu priloga, pristupilo se kreiranju zapisa u COBISS-u iz crnogorske periodike. Ukupno je obrađeno 337 zapisa, dok je 462 zapisa preuzeto iz elektronskih baza ostalih nacionalnih centara putem COBISS.Net-a. Zbog veoma velikih odsustvovanja bibliografa (bolovanja, te službena odsustva radi specijalizacije – magistarske studije), poslovi na ovom rukopisu nijesu ostvareni planiranom dinamikom.

Povratkom drugog bibliografa sa dužeg odsustva (porodiljsko bolovanje), u junu 2008. godine, nastavljen je rad na još jednom rukopisu retrospektivne bibliografije članaka u sklopu projekta *Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina*. Radi se o bibliografiji članaka, **Tom III, knj. 17 (1989-1991)**. Ovaj rukopis je bio započeo popisom članaka na klasičan način, bez podrške COBISS programa. U međuvremenu, odlučeno je da se pređe na analitičku obradu članaka i za ovaj rukopis. S obzirom da je bibliograf u međuvremenu dobio licencu za rad u COBISS-u, odmah je počeo sa kreiranjem zapisa za naznačeni period. Ukupno je urađeno 323 zapisa, dok je 99 zapisa preuzeto iz baza drugih nacionalnih centara putem COBISS.Net-a. Ni na ovom rukopisu nijesu postignuti planirani rezultati, zbog velikih odsustvovanja bibliografa (bolovanja).

Osim poslova predviđenih Programom rada, bibliografi su bili angažovani i na više drugih poslova: rad u Komisiji za organizovanje poslova na reorganizaciji smještaja, rekonstrukciji polica i reviziji fondova CNB – dva mjeseca, rad u akciji na srećivanju plavljene periodike i knjiga u osnovnom fondu CNB – 20 radnih dana, rad u Komisiji za polaganje stručnih bibliotekarskih ispita - 15 radnih dana, pisanje godišnjih, polugodišnjih i devetomjesečnih izvještaja, te drugi administrativni poslovi u Odjeljenju.

Edukacija i instruktorski rad

Početkom decembra, dva bibliografa su dobila zvanje viši bibliotekar, što uz rukovodioca Odjeljenja – bibliotekar savjetnik i jednog bibliografa, koji je ranije dobio zvanje viši bibliotekar, sačinjava visok procenat izvršilaca sa visokim stručnim zvanjem. Ova činjenica je veoma afirmativna za Bibliografsko odjeljenje i može podsticajno djelovati na njegov budući rad. Jedan bibliograf je tokom godine pohađao postdiplomske studije – magistratura. Predavanja i ispiti su održavani u Zadru, Ohridu, Prištini, Ljubljani i ponovo u Zadru.

U Odjeljenju je vršena i obuka kandidata za polaganje stručnih bibliotekarskih ispita, kao i davanje instrukcija i sugestija za izradu pismenih radova za stručni ispit.

Pregled ostvarenih poslova

Automatska obrada članaka (sve tri obrade)	2064
Preuzimanje i redigovanje bibliografskih zapisa (knjige) u elektronskom katalogu Biblioteke COBIB.CNB i na uzajamnom nivou COBIB.CG	239
Preuzimanje članaka iz baza drugih nacionalnih centara	685

putem COBISS.Net-a	
Istraživanje gra•e iz elektronskog izdanja <i>Bibliografije Srbije</i> i kataloga izdava•a	10817
Upore•ivanje prona•enih zapisa iz COBIB.SR sa COBIB.CG	2570
Unošenje bio-bibliografskih podataka za novootkrivene crnogorske autore	207
Evidentiranje knjiga deziderata za fond <i>Montenegrine</i>	477

ODJELJENJE ZA RAZVOJ BIBLIOTE• KE DJELATNOSTI

Rukovodilac Vjenceslava Ševaljevi•

U Odjeljenju za razvoj bibliote•ke djelatnosti se realizacija planiranih aktivnosti odvijala uglavnom u skladu sa Programom za 2008. godinu.

Godinu je obilježilo useljenje u nove, renovirane i adekvatno opremljene prostorije Nacionalnog COBISS centra Crne Gore, koje je obavljeno 1. jula 2008. godine. Radovi su izvedeni zahvaljuju•i donaciji IZUM-a iz Maribora i Vlade Republike Slovenije. U sklopu COBISS Centra nalazi se savremeno opremljena u•ionica, predvi•ena za obuku crnogorskih bibliotekara za rad u sistemu COBISS, zatim savremeno opremljena sala, u kojoj se mogu organizovati konferencije za štampu, književne ve•eri i ostale kulturno-obrazovne manifestacije.

Tokom 2008. godine je realizovana donacija japanske vlade u iznosu od 66.690 € •ijim sredstvima je izvršena nabavka opreme, neophodne za pokretanje rada u Centru za mikrofilmovanje i digitalizaciju. U septembru je u Biblioteku stigla oprema koja obuhvata kameru za snimanje mikrofilmova, procesor za razvijanje filmova, •ita• mikrofilmova i skener za skeniranje mikrofilmova, što je omogućilo formiranje Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju.

U oktobru mjesecu je aktivirana i nova web strana CNB u nacionalnom crnogorskom domenu .me, na adresi: www.cnb.me. Prethodno je u julu mjesecu kod Zavoda za intelektualnu svojinu Crne Gore u Podgorici predat je zahtjev za priznanje akronima **cnb** i na taj na•in je izvršena zaštita našeg znaka.

U ovoj godini je došlo do realizacije •lanstva Biblioteke u okviru Projekta Evropske biblioteke (TEL-The European Library), odnosno portala na kojem se mogu prona•i katalozi i digitalne kolekcije evropskih nacionalnih biblioteka. Od kraja januara 2009. godine na ovom portalu bi•e dostupni svi relevantni podaci o našoj Biblioteci, a uzajamni katalog COBIB.CG bi•e, tako•e, pretraživ preko zajedni•kog websajta www.theeuropeanlibrary.org/.

Po•etkom avgusta, rukovodilac Odjeljenja prisustvovao je 74. IFLA godišnjoj konferenciji u Kvebeku, Kanada.

U Odjeljenu su organizovana tri kursa Korištenje programske opreme COBISS2/Katlogizacija – po•etni koje je završilo **ukupno 34** bibliotekara iz crnogorskih biblioteka. Licencu za uzajamnu katalogizaciju je dobilo **17** bibliotekara.

Postdiplomski studij knjižničarstva i informacijskih znanosti na Odsjeku za knjižničarstvo Sveučilišta u Zadru pohađalo je 7 bibliotekara iz nacionalne biblioteke, među njima i rukovodilac ovog Odjeljenja. Nakon završetka studija svi su stekli zvanje magistar struke – knjižničarstvo i informacijske znanosti.

U julu je pokrenuta inicijativa kod Komiteta ISO 639 pri Kongresnoj biblioteci u Vašingtonu za dodjelu **koda za crnogorski jezik**. U sljedećoj godini predstoji obimna procedura za realizaciju ove inicijative.

Vlada Crne Gore je decembru usvojila i **Nacionalni program digitalizacije biblioteka**, u čijoj izradi su učestvovali: direktor CNB "Đurđe Crnojević" Jelena Đurović, pomoćnik direktora za redovne djelatnosti Dragica Lompar i rukovodilac Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti Vjenceslava Ševaljević. Ovim programom su obuhvaćene veoma složene aktivnosti koje se realizovati u više faza. Pripremna faza, koja se odvija tokom 2009. i 2010. godine, predviđa izradu zakonske regulative za ovu oblast, obrazovanje Savjeta za digitalizaciju i radnih grupa za realizaciju određenih zadataka, potom izradu i donošenje normi i uputstava za digitalizaciju, obrazovanje Centra za digitalizaciju bibliotečke grane pri CNB, obrazovanje stručnog kadra i nabavka neophodne opreme. U drugoj fazi, fazi realizacije, koja počinje tokom 2010. godine, vrši se selekcija bibliotečke grane, izrada zajedničkog portala za digitalnu biblioteku Crne Gore, obrazovanje centara za digitalizaciju u drugim bibliotekama, uspostavljanje i ažuriranje kooperativnog digitalnog arhiva pri Centru za digitalizaciju kao i početak digitalizacije odabrane grane.

Određena odstupanja od programa rada Odjeljenja su prouzrokovana činjenicom da je početak godine obilježen prodorom vode u centralni depo knjiga i periodike, što je iziskivalo radno angažovanje zaposlenih na saniranju posljedica. U januaru i februaru mjesecu su na tim poslovima bila angažovana 4 radnika 42 radna dana. Osim toga, usljed nastavka radova na rekonstrukciji i saniranju glavnog objekta, radni proces se sve do kraja juna obavljao u veoma složenim uslovima. I pored toga zaposleni su bili maksimalno angažovani u ostvarivanju radnih zadataka.

Odjeljenje za razvoj bibliotečke djelatnosti od ove godine obuhvata **tri** segmenta:

- **Biblioteko informacijski sistem Crne Gore sa COBISS centrom Crne Gore,**
- **Matičnu službu**
- **Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju.**

Aktivnosti COBISS centra Crne Gore

U ovoj godini je planirano umrežavanje u sistem dvije biblioteke, i to: Narodne biblioteke u Ulcinju i Biblioteke Skupštine Crne Gore. U martu mjesecu je potpisan ugovor sa Bibliotekom Skupštine Crne Gore. Međutim zbog formalne greške u ugovoru, on je verifikovan tek krajem oktobra mjeseca, a lokalna baza podataka u ovoj biblioteci je instalirana početkom novembra. Što se tiče biblioteke iz Ulcinja, u ovoj godini nije došlo do realizacije uključivanja u sistem COBISS.CG, zbog neispunjavanja uslova ove biblioteke za potpisivanje ugovora. Interesovanje za članstvo u sistem COBISS.CG su, tokom 2008. godine, iskazale i narodne biblioteke u Tivtu, Plavu i Rožajama, ali ni njihovo uključivanje nije realizovano zbog istih razloga.

Sredinom novembra potpisan je ugovor o punopravnom članstvu sa bibliotekom Univerziteta Donja Gorica (Univerzitats d.o.o.). Bibliotekar iz ove biblioteke je pohađao kurs

COBISS2/Katalogizacija – početni, nakon toga je sačinjen Zapisnik o fondu, koji je dostavljen na uvid u IZUM, Maribor. Već početkom januara 2009. godine, otkriva se instalacija lokalne baze podataka u ovoj biblioteci, 26. članici sistema COBISS.CG.

Sistem inženjeri su, pored redovnih poslova na održavanju opreme, kontinuirano vršili izradu dnevnih i mjesečnih backup-ova, IIPG-povezivanja računara na patch-panelu, u januaru mjesecu izvršili instalaciju trinaest lokalnih baza za novouključene biblioteke, popunjavanje KT1 i ET1 tabela za instalaciju i testiranje novih baza. Osim toga, bili su angažovani na poslovima nadzora izvođenja radova na postavljanju optike i nove telefonske centrale, kao i na seljenju opreme u novi objekat Nacionalnog COBISS centra. Instaliranje servera u COBISS centru i povezivanje optičkih kablova su izvršili Tone Savinc i Marin Bizjak, inženjeri IZUM-a, Maribor

Pored poslova na održavanju opreme u samoj Biblioteci, sistem inženjeri su bili u stalnom kontaktu i na usluzi članicama sistema COBISS.CG. U avgustu i septembru je realizovan projekat instalacije nove telefonske centrale u saradnji sa firmom „Telemont” iz Podgorice, a kasnije su bili uposleni na otklanjanju izvjesnih problema i nedostataka u radu centrale. U septembru i oktobru su bili angažovani na sprovođenju računarske i telefonske mreže po svim spratovima centralnog depoa, kao i u prostorijama u suterenu, koje su predviđene za kancelarijski i radni prostor. Izvršeno je postavljanje terminalskog servera i postavljanje terminala na svakom spratu depoa. U domenu njihovog rada je bila i izrada dnevnog, mjesečnog i godišnjeg back-up-a podataka. Vršili su i skeniranje za potrebe biblioteke, instalacije anti – virus programa i instalacije štampača i novih računara. Bili su uključeni u nabavku nedostajuće opreme na kraju kalendarske opreme. U novembru je izvršena instalacija lokalne baze podataka za Biblioteku Skupštine Crne Gore.

Nova web strana Biblioteke

Sistem inženjeri su aktivno učestvovali i u izradi novog web sajta Biblioteke, posebno u domenu komunikacije sa firmom DAA Montenegro, zaduženom za dizajn i razvoj sajta. Web sajt Biblioteke u novom nacionalnom .me domenu (www.cnb.me) je aktiviran 29. oktobra, a sistem inženjeri su vršili unos aktuelnosti i ažuriranje sajta po potrebi. Takođe su bili angažovani u kontaktu sa prevodiocem tekstova na engleski jezik za web stranu.

Od firme DAA Montenegro Biblioteka redovno dobija statistiku posjećenosti web strane u pogledu broja sati i broja posjeta, kao i država iz kojih domena su posjete zabilježene.

Kontakti sa članicama sistema COBISS.CG

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema je početkom godine izvršio unos svih UDK šifrnika za novouključene biblioteke u sistem COBISS. Tokom godine je vršio dopune u šifranicima, na osnovu pismenih zahtjeva biblioteka. Završena su dva zapisnika o fondu: za Biblioteku Skupštine Crne Gore (SBCG) i Biblioteku Univerziteta Donja Gorica (UDG), kao i Zapisnik o pozajmici za Biblioteku Fakulteta političkih nauka iz Podgorice (FPNPG). Vršeni su stalni kontakti sa IZUM-om, posebno u domenu otvaranja novih korisničkih imena u lokalnim bazama, u bazi za licence (COBISSLIC) i u testnoj bazi (COBISSTST). U septembru 2008. godine stručni saradnik i redaktor uzajamnog kataloga su, na zahtjev Gradske biblioteke i čitaonice iz Herceg Novog, posjetili ovu biblioteku u cilju pružanja stručne pomoći za aktiviranje njihove lokalne baze podataka, što je ubrzo i uslijedilo. Stručni saradnik je svakodnevno, putem telefona, e-mail-a i ličnog kontakta, pružao pomoć u radu bibliotekama članicama sistema. Najviše kontakata je ostvareno sa bibliotekama iz Budve,

Bara, Kotor, Pljevalja, Kolašina, Berana i Nikšića. Pomoć se odnosila kako na davanje uputstava pri samoj izradi zapisa u lokalnim bazama i bazi za licencu, tako i na organizaciona pitanja (otklanjanje nedostaka pri instalaciji štampača, slanje naljepnica i ribona i sl.).

Organizacija kurseva Korišćenje Programske opreme COBISS2/Katalogizacija

U terminu od 3. do 8. marta održan je kurs Korišćenje Programske opreme COBISS2/Katalogizacija - Početni za 12 polaznika. Kurs je vodila Ljiljana Kosovac, u prisustvu instruktora iz IZUM-a Biserke Fortuna, a asistirala je Radmila Rašović, rukovodilac Biblioteke Fakulteta političkih nauka iz Podgorice.

Polaznici kursa u ovom terminu su bili:

1. Ivan Ivanović - Narodna biblioteka "Radosav Ljumović" iz Podgorice, (NBPG)
2. Danica Milošević - Narodna biblioteka "Njegoš" iz Nikšića, (NBNK)
3. Rada Čosović - Narodna biblioteka "Njegoš" iz Nikšića, (NBNK)
4. Mileva Milošević - Gradska biblioteka i knjižnica Herceg Novi, (GBHN)
5. Gligo Golubin - Gradska biblioteka i knjižnica Herceg Novi, (GBHN)
6. Jelena Vukasović - Gradska biblioteka i knjižnica Kotor, (GBKO)
7. Marija Starčević - Gradska biblioteka i knjižnica Kotor, (GBKO)
8. Zorica Milanović - Narodna biblioteka i knjižnica "Ivo Vučković" Bar, (NBBR)
9. Jadranka Bošković - Narodna biblioteka i knjižnica "Ivo Vučković" Bar, (NBBR)
10. Irena Zeković - Narodna biblioteka i knjižnica "Ivo Vučković" Bar, (NBBR)
11. Irena Đurković - CNB "Đurde Crnojević" Cetinje, (CNBCT)
12. Slavica Brković - Biblioteka Ekonomskog fakulteta iz Podgorice (EFPG).

Nakon završenog kursa asistent Ljiljana Kosovac je dobila licencu za samostalno izvođenje kursa, tako da su dva predavača iz Crne Gore stručno osposobljena za njihovo vođenje (već ranije je licencu dobila Radmila Rašović). Svi polaznici kursa su dobili korisnička imena za testnu bazu, a u lokalnim bazama su dobili mogućnost preuzimanja zapisa iz baze COBIB.CG.

Planom je bilo predviđeno da se drugi kurs održi početkom aprila, ali je došlo do odlaganja zbog preseljenja u nove prostorije, tako da je kurs održan u terminu od 16. do 21.06.2008. Kurs je vodila Radmila Rašović, rukovodilac Biblioteke Fakulteta političkih nauka iz Podgorice, a asistirala je Ljiljana Kosovac, redaktor uzajamnog kataloga.

Kurs je pohađalo 10 polaznika i to:

1. Slađana Ječmenica - Narodna biblioteka "Stevan Samardžić" Pljevlja (NBPLJ)
2. Vjera Popović - Narodna biblioteka "Radosav Ljumović" iz Podgorice (NBPG)
3. Darinka Prosenica - Narodna biblioteka i knjižnica "Ivo Vučković" Bar, (NBBR)
4. Slavica Vukosavović - Narodna biblioteka i knjižnica "Ivo Vučković" Bar (NBBR)
5. Danijela Šainović - Narodna biblioteka i knjižnica "Ivo Vučković" Bar, (NBBR)
6. Zorka Grulović - Narodna biblioteka i knjižnica "Ivo Vučković" Bar, (NBBR)
7. Vesna Vučković - CNB "Đurde Crnojević" Cetinje, (CNBCT)
8. Danka Zuber - CNB "Đurde Crnojević" Cetinje, (CNBCT)
9. Željko Savović - Biblioteka Skupštine Crne Gore iz Podgorice (SCGB)
10. Svjetlana Aligrudić - Biblioteka Skupštine Crne Gore iz Podgorice (SCGB)

Posljednji, treći kurs COBISS2 / Katalogizacija - početni, održan je u terminu od 1-5.12.2008. Kurs je vodila Ljiljana Kosovac, redaktor uzajamnog kataloga, a asistirala je Radmila Rašović, rukovodilac Biblioteke Fakulteta političkih nauka. Kurs je pohađalo 12 polaznika:

- 1.Ljiljana Čuković - Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“ Podgorica
- 2.Mila Baljević - Javna ustanova Muzeji, galerija i biblioteka, Biblioteka Budva
- 3.Biljana Drakulović - Javna ustanova Muzeji, galerija i biblioteka, Biblioteka Budva
- 4.Draga Oroz - Javna ustanova Muzeji, galerija i biblioteka, Biblioteka Budva
- 5.Dušanka Božović – Ekonomski fakultet, Podgorica
- 6.Edin Smailović – Narodna biblioteka Bijelo Polje
- 7.Milija Knežević – Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“ Pljevlja
- 8.Tamara Tomić – Biblioteka Univerziteta Donja Gorica, Podgorica
9. Zorica Sjekloća - CNB „Đurđević“ Cetinje
- 10.Dragana Marković – CNB „Đurđević“ Cetinje
- 11.Marina Vujović - CNB „Đurđević“ Cetinje
- 12.Dragana Đorđević – CNB „Đurđević“ Cetinje

Na tri kursa održana tokom 2008. godine učestvovalo je ukupno 34 zaposlena iz crnogorskih biblioteka. Bilo je planirano održavanje 6 kurseva, ali nije bilo više zainteresovanih polaznika.

Redakcija uzajamnog kataloga

Izvršene su pripremne radnje za rad na redakciji uzajamnog kataloga. U tom cilju je Ljiljana Kosovac, redaktor uzajamnog kataloga, dobila upute za rad prilikom službene posjete IZUM-u, 21, 22. i 23. maja. Pored nje, na poziv IZUM-a, u Mariboru su boravile Vjenceslava Ševaljević, rukovodilac Odjeljenja, kao i Đurđa Martinović, stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema. Prilikom boravka u Mariboru obavljeno je niz konstruktivnih sastanaka sa pomoćnikom direktora i rukovodiocima IZUM-a. Redaktor uzajamnog kataloga je takode bila angažovana na kontroli preuzetih zapisa, posebno onih koji su kreatori bibliotekari, koji su u prethodnom periodu dobili licencu za uzajamnu katalogizaciju. Akcenat je osobito dat na zapise Marije Đurić iz Biblioteke Budva, pošto je njoj licenca dodijeljena uslovno, koji su zapisi detaljno pregledani i na osnovu toga je dobila pismena uputstva za otklanjanje uočenih propusta.

Redaktor uzajamnog kataloga je u periodu do 1. jula bila angažovana i na redakciji zapisa u lokalnoj bazi. Ukupno je izvršila redakciju kataloške obrade za 255 zapisa unesenih u elektronski katalog, redakciju UDK indeksa za 255 zapisa, redakciju predmetne odrednice za 155 zapisa, redakciju 100 zapisa preuzetih putem COBISS.Net-a.

U prethodnom periodu licence za kreiranje zapisa u uzajamnoj bazi dobilo je 17 bibliotekara:

- 1.Stanojka Ljiljanić - Narodna biblioteka "Stevan Samardžić" Pljevlja (NBPLJ)
- 2.Sonja Lalević - Narodna biblioteka i čitaonica Ivo Vučković Bar, (NBBR)
- 3.Slobodanka Kandić - Srednja stručna škola "Ivan Uskoković" Podgorica (SSSPG)
- 4.Danijela Radulović CNB "Đurđević" sa Cetinja (CNBCT)
- 5.Danka Zauber – CNB "Đurđević" sa Cetinja (CNBCT)
- 6.Jasmina Bajo (GBKO) - Gradska biblioteka i čitaonica Kotor, (GBKO)
- 7.Vesna Burzanović - Biblioteka Kliničkog centra Crne Gore (BKCCG)
- 8.Marija Đurić - Biblioteka Budva (BBD)

9. Zrinka Pustahija - Biblioteka Budva (BBD)
10. Andrijana Abramović - Biblioteka Budva (BBD)
11. Slađana Jermenica - Narodna biblioteka "Stevan Samardžić" Pljevlja (NBPLJ)
12. Jelena Vukasović-Gradska biblioteka i knjižnica Kotor, (GBKO)
13. Nataša Špadijer - Gradska biblioteka i knjižnica, Cetinje (GBCT)
14. Miodrag Pejaković - Gradska biblioteka i knjižnica, Cetinje (GBCT)
15. Sanja Aleksić - Gradska biblioteka i knjižnica, Cetinje (GBCT)
16. Dragana Šoć - Biblioteka Ekonomskog fakulteta, Podgorica (EFPG)
17. Irena Đurković - CNB "Đurđević" sa Cetinja (CNBCT)

Aktivnosti Matične službe

U domenu rada Matične službe tekući poslovi su se odvijali prema planu. Referent Matične službe je u maju položio stručni bibliotekarski ispit, čime su se stekli uslovi za obavljanje stručnog nadzora nad radom crnogorskih biblioteka.

U januaru je izvršen redovni obilazak Gradske biblioteke i knjižnice u Herceg Novom. Tokom juna je izvršen obilazak biblioteka u Kolašinu, Mojkovcu, Bijelom Polju, Andrijevići, Beranama, Plavu, Rožajama, Pljevljima i Žabljaku. U septembru je izvršen redovni obilazak Univerzitetske biblioteke, Biblioteke Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Narodne biblioteke "Radosav Ljumović" iz Podgorice, kao i narodnih biblioteka u Tivtu, Nikšiću i Plužinama. U novembru je izvršen obilazak biblioteka u Ulcinju, Baru, Kotoru i Budvi. Na osnovu izvršenih posjeta, sačinjeni su zapisnici koji su dostavljeni upravnima biblioteka, direktorima centara za kulturu i predsjednicima opština. Ažurirani su statistički podaci o narodnim bibliotekama novim podacima prikupljenim na terenu.

Referent Matične službe je bio aktivno uključen u organizovanje stručnih bibliotekarskih ispita, kao osoba za kontakt sa kandidatima i vođenje zapisnika tokom rada Komisije za polaganje stručnog ispita.

Zbog velikog broja prijavljenih kandidata, proljetni ispitni rok za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita je organizovan u dva termina. U prvoj grupi je bilo 10, a u drugoj 9 kandidata. Od ovog broja, 13 kandidata je bilo sa visokom, 3 sa višom i 3 sa srednjom stručnom spremom. Ispit je položilo 13 kandidata, a 6 je upućeno na popravni ispit, na kojem su ostvarili pozitivan rezultat.

U jesenjem ispitnom roku prijavljeno 12 bibliotekara iz 3 narodne, 1 specijalne i 8 školskih biblioteka iz opština Tivat, Podgorica, Nikšić, Budva, Plužine, Bijelo Polje, Mojkovac, Plav i Rožaje. Od ovog broja, 7 kandidata je bilo sa visokom, 1 sa višom i 4 sa srednjom stručnom spremom. Na popravni ispit je upućeno 4 kandidata.

Ukupno je stručni bibliotekarski ispit položilo **32** kandidata.

III sastanak direktora matičnih biblioteka održan je 26. decembra, a prezentacije na ovom sastanku su imali rukovodilac Odjeljenja Vjenceslava Ševaljević i referent Matične službe Dragan Radusinović.

Formiranje Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju

U septembru mjesecu je realizovana donacija japanske vlade u iznosu od 66.690 € Ovim sredstvima je Biblioteku nabavila opremu za mikrofilmovanje i digitalizaciju (kamera za

mikrofilmovanje, skener za skeniranje mikrofilmova, •ita• mikrofilmova, procesor STAUDE za razvijanje mikrofilmova). Time je ispunjen uslov za formiranje Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju pri našem Odjeljenju. Od planirana 3 radna mjesta, za koja je Biblioteka dobila saglasnost od nadležnog Ministarstva, u Centru su angažovani operater mikrograf, sa srednjom školskom spremom i koordinator Centra za digitalizaciju sa završenom visokom školom. Oni su od 8 - 13. oktobra boravili na petodnevnoj obuci u Mikrografskom centru i u Odjeljenju za digitalizaciju Narodne biblioteke Srbije u Beogradu. Nakon toga, uslijedilo je instaliranje i puštanje u rad opreme od strane ovlašćenog servisera. Prvi (probni) mikrofilm - „Glas Crnogorca” iz 1906. godine, snimljen je 12. novembra. Nakon toga, preuzimana su ostala godišta „Glasa Crnogorca” iz Muzejskog odjeljenja, po•evši od fototipskog izdanja iz 1873. godine. Do kraja godine snimljeno je i razvijeno **10** mikrofilmova.

Što se ti•e digitalizacije, zapo•elo se sa skeniranjem i obradom skenova u Photo shop-u i ukupno je ura•eno **500** skenova. Da bi proces digitalizacije bio potpun, potrebno je nabaviti softver za metapodatke i softver za prezentaciju digitalizovanih sadržaja na Internetu. U decembru je zaposlen i koordinator za mikrofilmovanje sa visokom školskom spremom, tako da je Centar kadrovski oja•an, ali svakako još nedovoljno.

Edukacija zaposlenih i ostale aktivnosti

- Vjenceslava Ševaljevi• je poha•ala pet sesija (Zadar, Ohrid/Skoplje, Priština, Ljubljana, Zadar) u okviru Regionalnog izvanrednog postdiplomskog studija knjižni•arstva i informacijskih znanosti pri Odjelu za knjižni•arstvo Sveu•i•išta u Zadru. Ukupno je bila odsutna 26 radnih dana,
- Milutin Đuki• je prisustvovao IV SEEDI konferenciji u Beogradu od 10. do 16. juna 2008,
- Vjenceslava Ševaljevi• je prisustvovala 74. IFLA godišnjoj konferenciji održanoj u Kvebeku, Kanada u periodu od 10. do 15. avgusta, zahvaljuju•i donaciji Udruženja bibliotekara i arhivista Kanade.
- Ljiljana Kosovac i Đur•a Martinovi• su poha•ale kurs engleskog jezika pri školi Altra lingua na Cetinju.
- Zorica Sjeklo•a je krajem godine imenovana za predstavnika za Tehni•ku grupu pri TEL-u (The European Library), a Vjenceslava Ševaljevi• je uklju•ena kao saradnik osobe zadužene za kontakt grupu.
- Vjenceslava Ševaljevi• je radila na izradi i slanju podataka za crnogorske izdava•e za PIID (Adresar izdava•a uključenih u sistem ISBN). Podaci su upu•eni u sjedište Me•unarodne ISBN agencije u Londonu i bice uklju•eni u najnovije godišnje izdanje PIID-a.
- Ljiljana Kosovac i Đurda Martinovi• su u više navrata bile angažovane u radu Komisije za otvaranje ponuda za javne nabavke, kao i u radu Izvršnog odbora Sindikata.
- Vjenceslava Ševaljevi• je kao predsjednik Upravnog odbora u starom sastavu u•estvovala u pripremi tri sjednice, a Đurda Martinovi• je, kao novi predsjednik, organizovala rad dvije sjednice Upravnog odbora.

Shodno važe•em Pravilniku o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta u Biblioteci, u Odjeljenju je do oktobra bilo popunjeno šest radnih mjesta. Prilikom formiranja Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju, uposlena su još tri izvršioca: koordinator za mikrofilmovanje, koordinator za digitalizaciju i operater mikrograf. Nije popunjeno još radno mjesto – operater mikrograf. Tokom godine nije bilo dužih odsustvovanja zaposlenih u Odjeljenju

Raunarska i komunikaciona oprema

- Donacija japanske vlade:
kamera za mikrofilmovanje,
skener za skeniranje mikrofilmova,
•ita• mikrofilmova,
procesor STAUDE za razvijanje mikrofilmova
- Zahvaljuju•i donaciji IZUM-a nabavljeni su:
4 PC raunara,
1 štampa•
nova telefonska centrala sa 100 brojeva i
izvršena je narudžba anti spam ure•aja (Zywall 35, Fire wall)

Iz sredstava CNB nabavljena je i metalica za mikrofilmove kao i frižider za •uvanje materijala za mikrofilmovanje.

ODJELJENJE ZA ZAJEDNI•KE I OPŠTE POSLOVE

Izveštaj sastavila Vesna Karan, šef tehni•ke službe

Investiciono ulaganje u objekte i opremu Biblioteke

U 2008. godini je završena I faza rekonstrukcije, adaptacije i sanacije objekata CNB.

Radovi su izvedeni donatorskim sredstvima Vlade Kraljevine Norveške, Vlade Republike Slovenije, IZUM-a, Maribor i Ministarstva kulture, sporta i medija Crne Gore:

- donatorska sredstva Vlade Norveške.....417.650,00€
- donatorska sredstva Vlade Slovenije i IZUM-a, Maribor.....134.050,00€
- sredstva Ministarstva kulture, sporta i medija (glavni objekat).....44.000,00€
- sredstva Ministarstva kulture, sporta i medija (centralni depo).....95.151,31€

Opremanje objekata obuhva•enih I fazom rekonstrukcije je realizovano donatorskim sredstvima:

- Vlade Republike Slovenije za COBISS Centar.....38.000,00€
- IZUM, Maribor – kompjuterska i telekomunikaciona oprema.....15.117,00€
- Vlada Japana – oprema za mikrofilmovanje i digizalizaciju mikrofilmova.....66.690,00€

Instaliranje opreme za spoljni video nadzor glavnog objekta je u toku, a javna nabavka opreme, u vrijednosti od 8.000,00€ je završena krajem godine.

Nabavka nedostaju•e kompjuterske opreme u vrijednosti od 9.400 € je tako•e u toku, tj. upla•en je avans od 7.000 €i o•ekuje se njena isporuka.

Rekonstrukcija kotlarnice i zamjena starih kotlova za grijanje nije realizovana, zbog predstoje•eg investicionog ulaganja u sanaciju i adaptaciju prizemlja i I sprata glavnog objekta.

Pravno-administrativni poslovi

U avgustu 2008. godine (Sl. list CG; br. 49/08) su objavljeni novi **Zakon o radu** i **Zakon o kulturi**, tako da je bilo neophodno uskladiti poslovanje CNB sa pomenutim zakonskim propisima.

Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. maja 2008.godine donijela je Rješenje o imenovanju novog Upravnog odbora Biblioteke, u sastavu:

- predsjednik: mr Đur• a Martinovi•, stru•ni saradnik za COBISS sistem u CNB,
- lanovi:
- prof.dr. Saša Mili•, profesor na Filozofskom fakultetu u Nikši•u,
- prof.dr. Šerbo Rastoder, profesor na Filozofskom fakultetu u Nikši•u,
- mr. Isak Kalpa•ina, književnik,
- Branko Banjevi•, predsjednik Matice crnogorske,
- Marijan Milji•, rukovodilac Biblioteke Istorijskog instituta Crne Gore,
- Mara Vujovi•, bibliotekar u CNB,
- Marija Martinovi•, konzervator restaurator u CNB,
- Ljiljana Milunovi•, knjižni•ar u CNB,

koji je na svom prvom zasjedanju 11.07.2008.godine donio Odluku o ponovnom imenovanju Jelene Đurovi• za direktora CNB (br.02-2346). Na svojoj sjednici od 22.10.2008.godine, UO je usvojio novi Statut Biblioteke, koji je upu•en Ministarstvu kulture, sporta i medija na razmatranje.

Na sjednici Upravnog odbora od 19.08.2008.godine, usvojen je predlog Budžeta CNB za 2009.godinu, sa projekcijom za 2010. i 2011. godinu.

Realizovani poslovi iz radno-pravnih odnosa:

- ugovori o punopravnom •lanstvu u bibliote•ko-informacionom sistemu COBISS.....2
- ugovori o djelu122
- ugovora o radu na odre•eno vrijeme.....27
- ugovor o radu na neodre•eno vrijeme.....5
- ugovora raznih.....63
- rješenja o pla•enom odsustvu128
- rješenja o koriš•enju godišnjeg odmora.....133
- rješenja o LD 87
- rješenja o uve•anju zarade.....152
- ostala rješenja 113
- molbe..... 50
- punomo•ja12
- zahtjevi, razni92
- potvrde, razne48
- odluke90
- rješenja o isplati.....22
- rješenja o sankciji na LD.....5
- rješenja o autorskim honorarima..... 25
- rješenje o prestanku radnog odnosa..... 1
- dnevno i mjese•no pra•enje prisutnosti zaposlenih

- ispunjavanje obrazaca i prijava nadležnim fondovima (Fond PIO, Fond zdravstvenog osiguranja), ovjera administrativnih zabrana, izrada odgovorajućih potvrda zaposlenima i sl.
- komunikacija sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore-kancelarija Cetinje i dostavljanje svih dosijea za angažovana lica kroz programe Zavoda za zapošljavanje : “Javni rad” i “Posao za Vas”
- priprema dokumentacije za uvoz i carinjenje opreme za Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju.

U ovom periodu pripremljen je materijal i zapisnici sa 5 sjednica Upravnog odbora i 3 sjednice Stručnog vijeća.

Novine u kadrovskoj strukturi

- Na osnovu usvojenih izmjena i dopuna Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na sjednici Upravnog odbora od 27.12.2007. godine, popunjeno je radno mjesto Šef tehničkog sektora i službenik za javne nabavke 09.06.2008.godine.
- Nakon pribavljene saglasnosti Ministarstva kulture, sporta i medija br.02-2214/2 od 06.10.2008.godine, primljen je jedan izvršilac na određeno vrijeme od 6 mjeseci na radno mjesto blagajnik-knjigovodica (zbog dužeg odsustva izvršioca raspoređenog na ovom radnom mjestu).
- Takođe, po pribavljenoj saglasnosti nadležnog Ministarstva br.04-2021/2-07 od 04.12.2008.godine, primljena je jedna radnica na održavanju higijene, do povratka zaposlene sa porodijskog odsustva.
- Preko Zavoda za zapošljavanje Crne Gore uključili smo se u 2 programa. Po projektu “Javni rad” angažovali smo 7 izvršilaca na srećivanju fonda centralnog depoa Biblioteke, a po projektu “Posao za Vas” angažovali smo 8 pripravnika, koji su se prošli obuku za bibliotekare i time stekli uslov za polaganje stručnog ispita u zavisnosti od njihovih želja i mogućnosti, što je naročito važno za stvaranje ovog veoma deficitarnog kadra.

Značajno je reći da je u Biblioteci, ukupno sa pripravnicima i licima angažovanim preko Zavoda za zapošljavanje, na dan 31.12.2008.godine bilo upošljeno 102 lica (stalno zaposlenih 80, pripravnika Biblioteke 3, na određeno vrijeme 4, kroz programu “Javni rad” 7 i kroz program “Posao za Vas” 8).

U Odjeljenju za opšte i zajedničke poslove postoji potreba za novim radnim mjestima, koja bi trebalo predvidjeti novom sistematizacijom: jedan domar, jedan baštovan i dvije radnice na održavanju higijene.

Rukovodilac odjeljenja Radmila Drašković je gotovo neprekidno odsutna od 30.06.do kraja 2008.godine, što je znatno otežalo redovne poslove i proširilo radne zadatke Šefa tehničke službe.

Na otklanjanju posljedica poplave koja je zadesila Biblioteku za vrijeme Božićnih praznika, zaposleni iz Odjeljenja su bili angažovani u radno vrijeme (što je, naročito, u januaru dovelo do usporavanja u obavljanju tekućih poslova), i to:

- u januaru 8 zaposlenih, u prosjeku po 9 radnih dana
- u februaru 1 zaposleni, 14 radnih dana.

Administrativni poslovi i poslovi sekretarice direktora

U navedenom periodu svi administrativni poslovi i poslovi sekretarice direktora su ažurno obavljani:

- u djelovodnom protokolu zavedeno je ukupno ...4.441 akt
- ra•unovodstvu predato ra•una i ostalih akata.....828
- izdato ra•una za usluge922
- ovjera formulara za kredit159

Finansijsko-ra•unovodstveni poslovi

Finansijsko-ra•unovodstveni poslovi su se odvijali prema planu:

- Završni ra•un za 2007. godinu je predat u zakonom predvi•enom roku.
- Obra•un zarada i drugih primanja zaposlenih je izvršavan redovno. Od 01.01.2008.godine zarade su uve•ane za 10% po Granskom kolektivnom ugovoru za oblast kulture.
- Redovno su izmirivane sve obaveze prema dobavlja•ima, kao i obaveze po ugovorima za pružanje raznih usluga Biblioteci.
- Kontirano je i proknjiženo 270 naloga.
- Služba je u roku izvršila uskla•ivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, nakon izvršenog godišnjeg popisa osnovnih sredstava, potraživanja i obaveza Biblioteke. U avgustu je nabavljen i instaliran novi program za vo•enje evidencije osnovnih sredstava Biblioteke.
- Redovno su dostavljani svi izvještaji nadležnom Ministarstvu, kopije OPD-1 obrazaca za 2006. i 2007. godinu.
- Poreskoj upravi je dostavljana potrebna dokumentacija za izvršioce koji su angažovani preko Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.
- Redovno je izvršena predaja godišnjeg OPD-3 obrasca Poreskoj upravi za sve zaposlene.

Od prijema u radni odnos na odre•eno vrijeme novog izvršioca, ova služba je dodatno angažovana na naplati neizmirenih dugovanja prema Biblioteci.

Isplate zarada i toplih obroka zaposlenima su redovno izmirivane, kao i razni vidovi pomo•i zaposlenima u okviru mogu•nosti Biblioteke.

Održavanje objekata CNB

- Redovno •iš•enje i konzerviranje kotlova centralnog grijanja, punjenje jonskom masom sistema i baždarenje ventila;
- zamjenjena je cirkulaciona pumpa za vodu na postrojenju za grijanje u zgradi bivšeg Francuskog poslanstva;
- na postrojenju za grijanje u glavnoj zgradi zamijenjena je pumpa za gorivo;
- obzirom na starost objekata, gotovo svakodnevno su obavljane opravke kao što su: •iš•enja kanalizacionih odvoda, zamjena sitnijeg kupatilskog inventara, zamjena brava, zamjena stakala, zamjena pojedinih ventila na sistemu grijanja i sl.;
- opravka agregata CNB (zamjena crijeva na sistemu hla•enja motora i punjenje hladnjaka permantom);
- redovno •iš•enje oluka od liš•a na objektima CNB;
- opravka i lijepljenje plo•a od eternita na krovu bivšeg Francuskog poslanstva;
- izvršeno je servisiranje protivpožarnih aparata (Biblioteci nedostaje ve•i broj istih).

Zbog obima poslova neophodno je uposliti jedno tehničko lice koje bi svakodnevno obilazilo sve objekte i bilo kvalifikovano da izvrši određene opravke u vrijeme sezone grijanja, kada su domari angažovani na poslovima ložara.

Takođe, parkovi CNB zahtijevaju dodatno angažovanje na poslovima baštovana.

Služba obezbjeđenja objekata

Služba obezbjeđenja objekata je svoje zadatke izvršavala svakodnevno i sa pojačanim nadzorom, zbog izvođenja radova na sanaciji i restauraciji zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva. Služba je blagovremeno prijavila kratak bakarnih oluka i prikolice nadležnoj stanici MUP-a. Spor Ki.9/08 koji se vodi pred Osnovnim sudom u Cetinju protiv Alebi Milana i drugih, osumnjičenih zbog krivog djela kratak iz lona 240/01 KZ, još nije okončan.

Instaliranjem uređaja za video nadzor u mnogome se poboljšati bezbjednost objekata CNB i fondova koji se u njima uvaju

Održavanje higijene

Radnice na održavanju higijene su krajem polugodišta radile pod otežanim uslovima, zbog izvođenja radova na rekonstrukciji objekata. Službi za održavanja higijene nedostaju dva izvršioca, jer je adaptacijom objekata osposobljeno potkrovlje objekta. Stavljena je u funkciju renovirana mala zgrada COBISS centra, koja je na tri nivoa sa 4 mokra čvora i bifeom. To je, takođe, veliki prostor za održavanje, što smo privremeno nadomjestili angažovanjem jednog izvršioca po Ugovoru o djelu.

Javne nabavke

U izvještajnom periodu su izvršene slijedeće nabavke:

Otvorenim postupkom javne nabavke – tenderom, smo se snadbijevali lož uljem, i to:

4. tender br.02- 322 objavljen 01.02.2008.god. u vrijednosti od 30.000 €
5. tender br.02-3032 objavljen 18.09.2008.god. u vrijednosti od 40.000 €
6. tender br.02-3955 objavljen 26.11.2008.god. u vrijednosti od 50.000 €

Neposrednim prikupljanjem ponuda – šoping metodom smo nabavili:

6. postupkom broj 02-2418 od 21.07.2008.godine smo se snabjeli kancelarijskim materijalom za narednih pola godine, a kao najpovoljniji ponuđač izabrana je firma „Kastex“ iz Podgorice;
7. postupkom broj 02-2884-6 od 01.09.2008.godine smo izvršili nabavku građevinsko zanatskih i elektro radova na adaptaciji potkrovlja glavnog objekta, a kao najpovoljniji ponuđač izabrana je firma „Bombeton“ iz Cetinja;
8. postupkom broj 02-3500 od 20.10.2008.godine smo izvršili nabavku radova na glavnom depou Biblioteke, koji obuhvataju fasadu, opravku i postavljanje izolacije oko postojećih prozora, sanaciju trotoara i odvodnih kanala oko depoa. Kao najpovoljniji ponuđač izabrana je takođe firma „Bombeton“ iz Cetinja;
9. postupkom broj 02-4105-7 od 08.12.2008.godine smo izvršili nabavku pripremnih radova, isporuku i ugradnju sistema vanjskog video nadzora Biblioteke, za što je kao najpovoljniji ponuđač izabrana firma „Vuja-engineering“ iz Cetinja;

10. postupkom broj 02-4241-4 od 17.12.2008.godine smo izvršili nabavku nedostajuće raunarske opreme, a za što je kao najpovoljniji ponuđač izabrana firma „Topcom Group“ iz Podgorice.

Tekućee nabavke male vrijednosti su izvršavane po potrebi neposrednim sporazumom.

Krajem godine pripremljen plan javnih nabavki za 2009.godinu, koji je i zvanično predat 31.12.2008.godine.

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU CNB “ĐURĐE CRNOJEVIĆ”
ZA 2008. god.**

RAČUN	OPIS	IZNOS U EURIMA
I - PRIHODI		
715111	Kamata na depozit	443,45
715311	Usluge izrade CIP-a.....	13.781,70
715312	Usluge kopiranja	1.028,79
715313	Naknada za bibliotečki ispit	8.615,00
715314	Otkup stana	752,20
715315	• lanarine	217,00
715316	Zakašnjenja zaposlenih	416,89
715317	Prodaja knjiga i priručnika	734,20
715319	Kurs Cobiss	3.170,00
715320	Naknada za dobijanje licenci Cobiss	1.555,00
742211	• lanarine Cobiss	18.496,00
S V E G A 715		49.210,23
741111 DONACIJE		
741111	Donacija Vlade Japana	66.690,00
	1. Oprema za mikrofilmovanje i digitalizaciju.....	64.190,00
	2. Usluge revizije	2.500,00
741112	Donacija IZUM- Maribor	134.056,82
	1. Kompjuterska oprema	5.752,80
	2. Kancelarijska oprema	37.999,79
	3. Investiciona održavanja.....	80.631,03
	4. Tekućee održavanje opreme.....	4.390,10
	5. Telekomunikaciona oprema.....	3.670,48
	6. Konsultantske usluge.....	1.612,62
741113	Donacija Vlade Norveške.....	417.642,34
	1. Investiciono održavanje.....	417.642,34

SVEGA DONACIJE	618.394,16
.....	
742111 SREDSTVA IZ BUDŽETA	1.029.632,94
.....	
UKUPNO PRIHODI	1.697.237,33

II - RASHODI

.....	
411111 Neto zarade.....	371.188,99
411-2-3.4-5 Porezi i doprinosi.....	268.925,52
412 -1-2-5-6-9 Ostala li•na primanja.....	52.445,63
413 Rashodi za materijal i usluge	
413111 Kancelarijski materijal.....	10.325,30
413112 Materijal za knjigovoznicu.....	1.277,68
413113 Materijal za konzervatore.....	312,85
413114 Materijal za održ.higijene.....	1.568,33
413131 Sitni inventar.....	985,28
413151 Radna odje•a.....	266,76
413191 Ostalo.....	1.943,09
SVEGA MATERIJAL	16.679,29
4132111 Rashodi za službena putovanja.....	4.583,52
4133111 Rashodi za reprezentaciju	386,13
4134111 Elektri•na energija	27.245,98
4134211 Gorivo.....	3.535,00
4134311 Lož ulje - ogrev	62.487,81
SVEGA RASHODI ZA ENERGIJU	93.268,79
4135111 Rashodi za telefonske usluge	6.885,82
413611 Rashodi za poštanske usluge	8.123,83
413711 Bankarske usluge	3.444,95
413811 Usluge prevoza.....	4.547,21
413-9 Ugovorene usluge-	136.966,06
(od toga donacija IZUM 1.612,62)	
413-9-1 Advokatske usluge	1.447,04
413-9-2 Konsultantske usluge, projekti.....	9.547,57
413-9-3 Usluge usavrš.zaposlenih.....	22.867,31
413-9-4 Izrada i održavanje softvera.....	26.008,04
413-9-5 Usluge prevo•enja, štampanja.....	18.499,04
413-9-6 Medijske usluge.....	1.879,65
413-9-7 Usluge revizije.....	4.422,60
413-9-8 Osiguranje - zaposlenih.....	1.075,50
413-9-9 Ostale usluge	
1. Po ugovorima	14.434,14

2. Po rješenjima	15.797,01
3. • lanarine i druge usluge.....	20.988,16
414-2 Teku•e održavanje gra•evinskih.objekata	12.957,87
414- 3 Teku•e održavanje opreme.....	13.637,32
(od toga donacija IZUM – Maribor 4.390,10)	
418 Komunalne usluge, takse, carine,ostalo	17.556,31
431-3 Transferi pojedincima.....	4.950,00
441-5 Izdaci za opremu.....	126.353,67
441-5-2 Kompjuterska oprema - iz donacije IZUM-a.....	5.752,89
- iz sopstvenih sredstava.....	7.624,60
S v e g a 441-5-2	13.377,40
441-5-3 Kancelar.oprema - iz donacije iz donacije IZUM-a..	37.999,79
- iz sopstvenih sredstava.....	5.115,58
S v e g a 441-5.3	43.115,37
441- 5-4 Tekekomunikac. oprema – sopstvena sredstva	515,97
- iz donacije IZUM-a	3.670,48
441-5-9-1 Knjige- sopstvena sredstva	1.484,45
441-5-9-2 Oprema za digit.i mikrofilm..	
- donacija Vlade Japana	64.190,00
SVEGA OPREMA – sopstvena sredstva	14.740,60
- od donatora	111.613,07
441-6-3 Izdaci za invest.održavanje- gradj.objek.	550.532,68
- Sopstvena sredstva	52.254,31
- Donacije IZUM - Maribor	80.631,03
- Donacija Vlade Norveške	417.647,34

UKUPNO RASHODI **1.693.433,59**

Jelena Đurovi•
D i r e k t o r

Prilog Izvještaja o radu:

1. Izvještaj o radu Upravnog odbora CNB „Đurđe Crnojevi“, za 2008.g.
2. Izvještaj Komisije za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita za 2008.g.
3. Spisak darodavaca CNB „Đurđe Crnojevi“ za 2008.g

Prilog 1

**IZVJEŠTAJ O RADU UPRAVNOG ODBORA CNB
“ĐURĐE CRNOJEVI” ZA 2008. GODINU**

U toku 2008. godine održano je 5 sjednica Upravnog odbora i to:
10. aprila, 11. juna, 11.jula, 19. avgusta i 21. oktobra 2008.

Na prvoj sjednici Upravnog odbora, održanoj 10. aprila usvojen je Izvještaj o radu Biblioteke za 2007. godinu, Program rada za 2008. godinu kao i Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Biblioteci za definisanje radni mjesta u Centru za mikrofilmovanje i digitalizaciju.

Na sjednici održanoj 11. juna donesena je Odluka o pokretanju postupka reizbora direktora, Odluka o imenovanju Konkursne komisije i Odluka o imenovanju lica zaduženog za stručni obilazak biblioteka.

Kako je 2008. godine istekao mandat članovima Upravnog odbora, izabranog 2004. godine u sastavu: predsjednik Vjenceslava Ševaljevi, (**prof. dr Miladin Vuković**), prof.dr Šerbo Rastoder, mr Isak Kalpaćina, Branko Banjevi, Marijan Milji, Nebojša Basta, Mara Vujović i Ljiljana Kosovac, pokrenuta je procedura za izbor članova novog Upravnog odbora. Vlada Crne Gore je, na sjednici od 29. maja 2008.godine, donijela Rješenje o imenovanju **novog Upravnog odbora** Biblioteke u sastavu: **predsjednik mr Đurđa Martinović (CNB)**, i **članovi: prof.dr Saša Milić, prof.dr Šerbo Rastoder, mr Isak Kalpaćina, Branko Banjevi, Marijan Milji, Mara Vujović(CNB), Marija Martinović(CNB) i Ljiljana Milunović(CNB).**

Upravni odbor u novom sastavu je na svom prvom zasjedanju 11.07.2008. godine donio Odluku o ponovnom imenovanju dosadašnjeg direktora Biblioteke Jelene Đurović, kojoj je 2008. istekao četvorogodišnji mandat, na osnovu prethodno objavljenog konkursa. Na ovoj sjednici je donesena i Odluka o usvajanju Amandmana 1. na Plan javnih nabavki Centralne narodne biblioteke za 2008. godinu.

Na narednoj sjednici, održanoj 19. avgusta, razmatran je zahtjeva Budžeta za 2009. godinu sa projekcijom za 2010/2011 i usvojena Odluka o dopuni cjenovnika usluga CNB.

UO CNB na svojoj sjednici od 21.10.2008.godine, je usvojio nacrt novog Statuta Biblioteke, koji je dostavljen Ministarstvu kulture, sporta i medija na saglasnost.

Prilog 2

IZVJEŠTAJ o postignutim rezultatima kandidata za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita za 2008. godinu.

U 2008. godini organizovana su dva ispitna roka i to: proljetni i jesenji. Stručni ispit položio je 31 kandidat: 7 za zvanje knjižničar, 3 za zvanje viši knjižničar i 21 kandidat za zvanje bibliotekar.

Zbog velikog broja prijavljenih kandidata, majski rok je imao dva termina polaganja, prvi termin-26, 27. i 28. maj i drugi termin-9, 10. i 11. jun 2008. godine.

U prvom terminu (26, 27. i 28. maja) je polagalo deset kandidata (2 za zvanje knjižničar, 1 za zvanje viši knjižničar i 7 za zvanje bibliotekar) i to:

1. Vučković Vesna-bibliotekar (CNB-Cetinje),
2. Dragan Radusinović-bibliotekar (CNB-Cetinje),
3. Ljiljana Milović-bibliotekar (OŠ Anto Đedović-Bar),
4. Tatar Vera-bibliotekar (Gimnazija Petar I Petrović Njegoš-Danilovgrad),
5. Camaj Hana-bibliotekar (OŠ Mahmut Lekić-Tuzi),
6. Čepić Ljuba-bibliotekar (Narodna biblioteka Stevan Samardžić-Pljevlja),
7. Vasilj Jovović-bibliotekar (Filozofski fakultet-Nikšić),
8. Duković Senadija-viši knjižničar (OŠ Mahmut Lekić-Tuzi),
9. Veselinka Radović-viši knjižničar (Narodna biblioteka Plužine),
10. Ivana Velimirović-knjižničar (Institut za javno zdravlje-Podgorica).

Sedam kandidata je položilo u istom roku (jedan knjižničar, jedan viši knjižničar i pet bibliotekara), dok su tri kandidata upućena na popravni ispit koji je održan 24. jula. Na popravnom ispitu, sva tri kandidata su položila ispit.

U drugom terminu (9, 10. i 11. juna) je polagalo devet kandidata (2 za zvanje knjižničar, 1 za zvanje viši knjižničar i 6 za zvanje bibliotekar) i to:

1. Edin Smailović-bibliotekar (Narodna biblioteka Bijelo polje),
2. Rafet Mulić-bibliotekar (Srednja stručna škola-Bijelo Polje),
3. Mujević Ramzija-bibliotekar (OŠ Balotić-Rožaje),
4. Jovanka Mirić-bibliotekar (Narodna biblioteka-Andrijevića),
5. Lunji Aida-viši knjižničar (SMŠ Bratstvo-jedinstvo-Ulcinj),
6. Vuković Veselin-bibliotekar (OŠ Aleksa Đilas-Bečić-Mojkovac),
7. Saša Rabrenović-bibliotekar (SMŠ Vuksan Đukić-Mojkovac),
8. Nurković Sabina-knjižničar (OŠ Balotić-Rožaje),
9. Dragan Radaković-knjižničar (Narodna biblioteka-Andrijevića).

Šest kandidata je položilo u istom roku (jedan knjižničar, jedan viši knjižničar i četiri bibliotekara), dok su tri kandidata upućena na popravni ispit koji je održan 24. jula. Na popravnom ispitu, sva tri kandidata su položila ispit.

U jesenjem roku (24, 25. i 26 novembra 2008. godine) je polagalo dvanaest kandidata (4 za zvanje knjižničar, 1 za zvanje viši knjižničar i 7 za zvanje bibliotekar):

1. Batuta Rada-bibliotekar (OŠ •Drago Milovi••-Tivat),
2. Biljana Đurovi•-bibliotekar (OŠ •OKTOIH•-Podgorica),
3. Svetlana Prelevi•-bibliotekar (SES •Mirko Vešovi••-Podgorica),
4. Niko•evi• Seada-bibliotekar (Biblioteka za slijepce-Podgorica),
5. Sla•ana Lazarevi•-viši knjižničar (Vojska Crne Gore VP 5030-Podgorica),
6. Koljenši•-Maleševi• Sanja-bibliotekar (OŠ •Ratko Žari••-Nikšić),
7. Biljana Nikoli•-bibliotekar (Budva),
8. Adži• Ivona-bibliotekar (Narodna biblioteka-Plužine),
9. Kova•evi•-Mitrovi• Vanja-knjižničar (Bijelo Polje),
10. Safija Agovi•-knjižničar (Rožaje),
11. •eli• Erna-knjižničar (Plav),
12. Luka Prodanovi•-knjižničar (Narodna biblioteka-Mojkovac).

Osam kandidata je položilo u istom roku (jedan knjižničar i sedam bibliotekara), dok su •etiri kandidata upu•ena na popravni ispit koji je održan 29. decembra. Na popravnom ispitu, sva •etiri kandidata su položila ispit.

Prilog 3

DARODAVCI CNB „ĐURĐE CRNOJEVI“ u 2008. godini:

1. Azemovi•, Zaim;
2. Alvirovi•, Hadži-Ivan V.;
3. Ašanin, V.;
4. Balaban Na•a;
5. Bjekovi•, Siniša;
6. Broz, Svetlana;
7. Brom, Przemyslaw,
8. Bulatovi•, An•elka;
9. Bulatovi•-Tomi•;
10. Vincek, Danijel;
11. Viši•, Marko;
12. Vojinovi•, Dragica;
13. Vojinovi•, Rajo;
14. Vroclavski, Krištof;
15. Vuji•i•, Dragan;
16. Vukanovi•, Slobodan;
17. Vukovi•, Miodrag;
18. Vu•urovi•, Milovan;
19. Grozdanovska, Olivera;
20. Dujovi•, Jovan;
21. Đurkovi•, Jovica;
22. Zaki•, Tatjana
23. Zlati•anin, Zlatko V.;
24. Zorzi-Marino, Marciano
25. Jankovi•, Vasilije;
26. Komar, Goran;
27. Kosori•, Arsenije;
28. Kojima, Nobuo;
29. Latkovi•, Milorad;
30. Lopi•i•, Vojislav M.;
31. Lopi•i•, Đor•e N.;
32. Luboder, Ze•ir;
33. Markovi•, Obrad;
34. Miloševi•, Ljubinka;
35. Mitrovi•, Mitar;
36. Miš•evi•, Tanja;
37. Mrdak, Milovan M.;
38. Nikoli•, Prvoslav;
39. Otaševi•, Branislav;
40. Pejovi•, Milivoje;
41. Pelevi•, Branislav;
42. Popovi•, Dragan;
43. Prunk, Janko;
44. Radulovi•, Vasilije;
45. Rašo, Nebojša;
46. Risti•, Živan;
47. Spasojevi•, Vasilije-Mujo;
48. Staniši•, Veljko
49. Stamatovi•, Biljana;
50. Stamatovi•, Siniša;
51. Tomovi•, Nada;
52. Trnini•, Jelica;
53. Hibbert, Rick;
54. •ur•i•, Laza;
55. Šovljanski, Vladimir;

Institucije darodavci u 2008. godini::

IVPE - Cetinje;
Jevrejske zajednice Jugoslavije - Beograd;
Gra•evinski fakultet – Podgorica;
Ekonomski fakultet – Podgorica;
Muzi•ka škola - Trebinje;
Nacionalna akademija nauka Ukrajine – Kijev;
Nacionalna biblioteka Ukrajine – Kijev;

Institut arhivotnanosti Ukrajine – Kijev;
Prirodno-matemati•ki fakultet – Podgorica;
Fakultet politi•kih nauka – Podgorica;

